A°. 1821. N°. 26.

Bataviasche

Courant.

ZATURDAG, den 30sten JUNI, 1821.

BENOEMINGEN.

Tot kommies boekhouder bij den onder-kommissaris der marine te Batavia is benoemd, *A. J. A. W. Brilmar.*

En voorts is honorabel uit 's lands dienst ontslagen, de klerk der 2de klasse ter algemeene secretarie, *J. R. van den Heuvel.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

Geneeskundigen dienst.

Tot chef over den geneeskundigen dienst bij het leger in Oost Indië, de tegenswoordige inspecteur der militaire hospitalen en dirigerend officier van gezondheid in de 1ste groote militaire afdeeling, Dr. *J. Bowier.*

Tot derigerend officier van gezondheid in de 1ste groote militaire afdeeling, de chirurgijn majoor bij het hospitaal te Weltevreden, *C. J. Fritsch.*

PLAATSINGEN.

Geneeskundigen dienst.

Regiment artillerie no. 5, 1ste bataillon.

De chirurgijn der 3de klasse, *C. Trennet.*

Bataillon infanterie no. 19.

De 2de luitenant, *C. F. Casteren van Cattenburch.*

Bataillon infanterie no. 22.

De kapitein, *J. B. G. de Plunkett.*

Regiment artillerie no. 5.

De 1ste luitenant, *J. C. Rijnbende*, en de 2de luitenant, *D. J. ten Behm van Knuth.*

Regiment huzaren no. 7.

A la suite, de 2de luitenant, *J. N. M. Umbgrove.*

Trein der artillerie.

A la suite, de 2de luitenant, *M. Pauli.*

VERPLAATSINGEN.

Geneeskundigen dienst.

De chirurgijn der 3de klasse van het regiment artillerie no. 5, 1ste bataillon, bij het militairen hospitaal te Simpang, *C. J. Hoffman.*

PENSIOENEN.

De kapitein bij het bataillon infanterie no. 22, *J. G. H. Gehring*, en de kapitein officier van kleeding en wapening bij het regiment artillerie no. 5, *J. P. van Bergen.*

DEMISSIEN.

Honorabel uit Z. M. militairen dienst ontslagen, de 2de luitenant bij het regiment artillerie no. 5, *W. D. Blekman.*

Voorts zijn uit Z. M. militairen dienst gedemitteerd, de 2de luitenants, *J. J. F. de Gaillères*, bij het bataillon infanterie no. 19, en *F. Wilhelmsburg*, bij het bataillon infanterie no. 25.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Juni 22 — *Ned. schip Antoinetta Jacoba, D. Kraijer, van Banda en Sourabaija den 25 mei; dito brik Cato, M. Voogd, van Pakkalongang den 17 junij, passagier, de weduwe Bierman.*

— 23 — *Amerik. schip Ea, A. Clark, van Baltimore den 25 feb. — Portug. schip Conciçaõ, V. T. Baptista, van Timor Delie den 7 juni, passagiers, A. T. Aloij en J. Antonio. — Ned. schip De Onderneming, H. M. Leliz, van Amsterdam en Kaap de Goede Hoop, den 27 november 1820, met Z. M. troepen, passagiers, 1ste luit. infant. H. Brusse, 2de luit. H. Hagens, vrouw en een kind, 2de luit. E. Meerens, de heeren W. Godin, vrouw en drie kinderen, J. J. van der Hoeven, vrouw en twee kinderen, J. P. Gottschoalk, J. L. Rodenbroek, H. J. de Wit, vrouw en een kind, J. M. Phenningh, D. H. ten Cate van Loo, vrouw en twee kinderen, T. Abrahams; J. P. Veenhuizen, J. R. P. Hengst, en een kind, A. Paradijs, vrouw en twee kinderen, mevrouw H. A. Blom, geb: Sanderson, juff. G. Losgeast, drie matrozen behoorende tot het fregat de Dageraad. — Amerik. schip Marij Ann, J. Peabodij, van Antwerpen den 2 maart.*

— 24 — *Amerik. schip General Smith, M. Robinson, van Rotterdam den 14 februari.*

— 25 — *Amerik. schip Panther, J. Esdall, van Amsterdam en Rio de Janeiro, den 9 feb. — Eng. schip Samadanij, G. C. Lindsaij, van Bombaij den 7 mei. — Amerik. brik Unice, G. Rice, van Samarang den 21 juni. — Ned. schip Wilhelmina, J. Palm, van Muntok den 5 dito, passagiers, de heer A. J. T. Blanken, 2de luit. J. Colle, en de flankeur J. Hendrick; dito schip Anna, C. R. Stolten, van Antwerpen den 25 dec. 1820, met 75 man troepen. — Eng. schip Eliza, F. Hunt, van van Diemens Land, Timor en Sourabaija, den 29 april, passagiers, de heer R. W. Loane, mevrouw Dhotman en twee kinderen, met de jongejuffrouw M. Morris.*

— 26 — *Amerik. schip Paterson, N. Pearce, van Samarang den 21 juni, pasfg. de heer Havenga en familie; do. brik Marij en Eliza, J. Beckford, van Rio de Janeiro den 8 april. — Eng. schoener Derwent, Kennon, van Koepang en Sourabaija den 8 juni.*

— 27 — *Ned. schip De Jonge Anthonij, T. Azon Jacometti, van Rotterdam den 8 feb. passagiers, de heeren J. S. F. Schiffel en familie, Four, de weduwe van Dooren en twee kinderen; dito brik De Jonge Jacobus, H. J. Bonn, van dito den 26 do.*

— 28 — *Ned. brik Tiksing, Pouw Liep, van Sourabaija den 20 juni, passagier, de heer E. A. Munnik. — Dito schoener Haphin, Tan Sinko, van Timor Koepang en Sourabaija den 1 dito. — Dito sala sala Martha, Lie Taijko, van Koepang op Timor den 9 dito. — Dito brik Goanlie, Lim Thekfiang, van Rembang den 20 dito. — Dito schip Mastora, Suid Aloi Habasij, van Banda den 23 dito, passagier, de heer D. Swart. — Dito schip Elizabeth, J. Schindehutte, van Maccasser den 20 dito, met 60 rekruten en een sergeant.*

Vertrokken.

Juni 15 — *Oostenrijksch schip Caroline Auguste, luit. koll. De Poetel, naar China, passagiers, de consul generaal E. Watt en 2 zonen, de heeren Gath en Bomet.*

— 22 — *Amerik. schip Alert, D. Neij, naar Samarang.*

— 23 — *Ned. schip Emile, J. Rosset, naar Palembang, met Z. M. troepen en 43 zeeli den. — Eng. brik Three Brothers, A. Audibert, naar Sourabaija.*

— 24 — *Ned. schip Pamalang, J. Capt T. naar Indramaijo, Cheribon en Tagal. — Amerik. schip Willi m Penn, S. Smith, naar Samarang.*

— 26 — *Ned. brik Jacoba Ambrosi na, C. Lorch, naar Samarang, passagier, mejuffrouw Cramer. — Eng. schip Friendship, W. Balck, naar Indramaijoe.*

— 27 — *Eng. brik Maryann Sophia, R. Coinfort, naar Calcutta, passagiers, de heer W. Robinson en fam., en de weduwe Knaggs.*

— 28 — *Amerik. brik Naiad, N. Oosgood, naar Samarang; dito dito Unice, G. Rice, naar Antwerpen; dito schip Bengal, F. Moriarti, naar Samarang; dito brik Java, W. H. Neal, naar dito; dito dito Hindu, J. Gardner naar dito. — Ned. brik Alert, L. P. Masse, naar Samarang en Sourabaija; passagier, een Gouvernement ambtenaar.*

— 29 — *Amerik. Paterson, N. Pearce, naar Antwerpen.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wagt-schip *Tromp*; korvet *Arend*; kanonneer-boot *No. 11*; schepen, *Cornelia, Cornelia Sara, Jacoba, Aurora, Tjimanuk, L'Esperance, Flora, Jan & Cornelis, Margaretha, Johanna Maria, Fredrik Hendrik, Fattal Carrim, Antoinetta, Jacoba, De Onderneming, Welhelmina, Anna, De jonge Anthonij, Mastora, Elizabeth*; brikken *Fredrik, Bianhong, Tjin Him, Anna Maria, Elizabeth, Debora, Boeroeng, Semoet, Cato, De jonge Jacobus, Tiksing, Goanlie*; schoeners *Duckling, Haphin, Sala Sala Martha.* — Eng. schepen *Mary, Fort William, Lord Wellington, Jane, Mahomed Shaw, Prince Regent, Northumbrian, Indiana, Wellington, Samadanij, Eliza*; brikken *McCaulaij, Favorite*, schoener *Derwent.* — Fransch schip *Le Jean Jacques.* — Portug. schepen *Pe. Reyde Reyno Unido, Conciçaõ*; brik *Atumpcao.* — Deensch schip *Souvereign.* — Amerik. schepen *Bingham, Margaret, London Packet, Cordelia, Hamilton, Ganges, Liverpool Packet, Persia, Pactolus, Louiza, Voltaire, Ea, Marijann, Generaal Smith, Panther*; brikken *Homer, Mary en Eliza.* — Chinesche jonken *Bandseeng, Hokgoan, Oeijtensoen, Thaijlaij, Hoktsaij.*

SAMARANG.

Aangekomen.

Juni 16 — *Amerik. schip Romulus, J. Lovett, van Batavia; dito brik Mary, S. P. Child, van dito.*

— 17 — *Z. M. brik Zee Hond, J. Bouman, van Japara.*

— 18 — *Ned. brik Elizabeth, W. Woodly, van Batavia, passagiers, de heer Franquemont en klein-dogter, de heeren Breuge en Wesselius.*

— 22 — *Ned. schip Maria Louiza, L. Heijkoop, van Sourabaija, passagiers, J. Kwelber en T. Whatkinson; dito brik Francina, H. A. Beaver, van dito, passagiers, de heer J. C. Fredriks en fam., en de heer Grandcoin.*

Vertrokken.

Junij 21 —*Eng. kotter Frolich, J. Randall, naar Sourabaija, passagiers, de heeren McKennon en Boulton.—Ned. brik Anna Maria, C. Knuppel, naar Batavia, passagiers, de heeren Luijten en Potmans.—Amerik. schip Paterson, N. Pearce, naar Nederland; dito brik Eunice, G. Rice, naar dito.—Eng. schip William Nellson, J. Pearson, naar Liverpool en Nederland, passagier, de chirurgijn majoor J. P. C. Schilling.*

Schepen liggende ter reede.

Ned. brikken *De Goede Voornemens, Helena, Pieternelia, Maxima*; schoeners *Eliza, Johanna Elizabeth*; chaloup *Pamela*.—Eng. schip *Asia*.—Amerik. schepen *Messenger, Merrimack, North Point*; brik *Ellen Douglas*.—Arab. schepen *Fattal Rachman, Manzoer, Pasaholcair, Magbar, Maria*; brik *Futaholcair*; chaloup *Chesibon*.—Maleidsche brikken *De Goede Hoop, Gollek*; sala sala *Sirie Tanjong*; schoener *Reman Tjieta*.—Chinesche brikken *Tjoangien*; schoener *De Hoop*; chaloup *Haphin*.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Junij 18 —*Ned. schoener Haphim, Tjing Singko, van Timor Coepang den 1 junij, passagiers, de heer J. F. Samuels en 2 Chinesen.*

— 19 —*Eng. schoener Derwant, E. Keenan, van Timor Coepang den 10 junij.—Ned. schip Celia, W. H. Nash van Ternaten den 20 mei.—Eng. schip Eliza, F. Hunt, van Derwent, van Dumans land den 30 april, passagiers, de heer Loane en familie.*

— 20 —*Ned. brik Joseph, Said Oesften, van Banjermassing den 9 junij, passagier, 2 Maleijers.*

— 21 —*Ned. brik Tapier, S. Jacobs, van Bantjar den 17 junij, passagiers, 2 stuurlieden en 15 Bengalesen, van het verongelukte schip Generaal de Kock.*

— 22 —*Ned. brik Kiem Soempo, N. F. Raano, van Maccasser den 13 junij.*

Vertrokken.

Junij 17 —*Ned. schip Antoinetta Jacoba, D. Kraijer, naar Batavia.*

— 18 —*Ned. schip Maria Louisa, L. Heijkoop, naar Samarang, passagiers, de heer J. Kwelber, T. Whatkinson dito brik Gollek, Liem Wickong, naar Tagal.*

— 20 —*Ned. schoener Haphin, Tjing Singko, naar Batavia.—Eng. schoener Derwent, E. Keenan, naar dito; dito schip Eliza, F. Hunt, naar dito, passagiers, de heer Loane en familie.*

— 21 —*Ned. brik Tikseeng, Po Liep, naar Batavia, passagiers, de heer E. A. Munnick en 2 Chinesen.*

— 22 —*Ned. schip Mastora, Said Ali Habashij, naar Batavia, passagiers, de heer D. Swant en 1 Chinesch.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. schoener *Schildpad*; roei-boot no. 8; schepen *Rosalie, Hubsoen, Thomas Wilson, Star, Prince Blucher, Vrouw Helena, Johanna Frederika, Vrede & Rust, Celia, Marapok*; brikken *Willem Johan, Laute Pontianak, Anna, Bago's Salam, Boeroeng, De Hoop, Amazoon, Maria, Aurora, Adsistentie, Wesp, Joseph, Tapier, Kiem Soempo*; schoeners *Rose, Phenix, Lucifer, Aligator, Sophia, Drake*; kotter *De Goede Hoop*.—Amerik. schepen *Glide, Hercules*.

BATAVIA, *den* 29 *Junij.*

Berigten uit de Palembangsche-rivier, van den 7 dezer, behelzen dat de generaal-majoor *de Kock*, met de grootste schepen der expeditie, zoo ver gevorderd was tot nabij *Salat-jarang*, terwijl de voorhoede, bestaande uit ligte vaartuigen, welke eenige mijlen verder was opgewerkt, eerlang zoude postvatten nabij de vijandelijke batterijen.

Eenige manschappen waren aan de *Cholera Morbus* overleden, doch op het tijdstip van de dagteekening der voormelde berigten was de staat der gezondheid van de troepen en schepelingen, gunstig en ieder een met den besten geest bezield.

Volgens een' brief van Muntok dd. 16 dezer, liep toen aldaar het gerucht, dat de vaartuigen der voorhoede, na de batterijen verkend, en eenige schoten met dezelve gewisseld te hebben, eene positie hadden genomen in derzelver nabijheid, om aldaar de overige schepen af te wachten.

De ingezetenen die de oevers der rivier bewonen, kwamen zonder vrees, aan boord der schepen, aangemoedigd door het onthaal, hetwelk men hen gaf en door de goede krijgstugt, welke bij de expeditie heerschte.

Opgave der *dagelijksche sterfte* aan de *Cholera Morbus* volgens de rapporten der onderscheidene residenten.

In de residentie Bantam . . .	105	menschen.
„ „ Batavia . . .	6	„
„ „ Buitenzorg . .	15	„
„ „ Preang. Reg. onbeduidend.		
„ „ Crawang . .	17	menschen.
„ „ Cheribon, niet opgegeven.		
„ „ Tagal . . .	73	menschen.
In de residentie Pekalongang .	65	„
„ „ Samarang;		
Stad en voorsteden . . .	4	„
Regentschap Samarang . .	10	„
„ Kandal . .	19	„
„ Damak . .	240	„
In de residentie Kadoe . . .	6	„
„ Sou akarta .	24	„
In de landen van den Prins *Prang Wedono* . . .	3	„
In de residentie Japara en Joana.		
Regentschap Japara, onbeduidend.		
„ Koedus . . .	18	„
„ Pattij . . .	24	„
„ Joana . . .	16	„
In de residentie Rembang, niet opgegeven.		
„ „ Grissee . .	102	menschen.
„ „ Sourabaija .	225	„
„ „ Passaroang .	123	„
„ „ Bezoekie . .	6	„

Voorts is sedert het laatste berigt de *Cholera Morbus* mede op het eiland Madura uitgebroken, en wel voornamelijk in de residentie Sumanap en de omliggende Dessa's, terwijl dezelve zich nog op geene andere plaatsen van dit eiland vertoond heeft.

ERRATA.

Bij het geven van het verslag der jongste omwenteling in Brazilie, in ons blad van den 23sten dezer n°. 25, zijn een paar drukfeilen ingesloopen, welke aldus verbeterd moeten worden.

1. Het dekreet, hetwelk het eerste geplaatst is, had in de volgorde het tweede moeten staan, zijnde de dagteekening van het eene niet 28 maar 18 *Februarij*.

2. In het dekreet, hetwelk in de derde plaats medegedeeld is, vindt men in de 13de regel het woord *steeds*, hetwelk zinstorend is, en *reeds* moet wezen.

EUROPA.

SPANJE.

MADRID, *den* 19 *november.*

De Koning bevindt zich op het Escuriaal, de beste gezondheid genietende, doch Z. M. heeft beloofd, onverwijld naar de hoofdstad terug te keeren. Men denkt niet, dat de cortes buitengewoon bijeen geroepen zullen worden. In de publieke zitting, welke de permanente commissie, den 16den november, heeft gehouden, heeft zij verklaard, dat men zich niet in eenige der gevallen bevond, waarin voor deze bijeenroeping voorzien is. En inderdaad zou zij niet, overeenkomstig de constitutie, de cortes buitengemeen mogen bijeenroepen, zonder dat de Koning daartoe een voorstel gedaan had, dan in de gevallen: 1°. Wanneer de kroon vakant komt te worden; 2°. Wanneer de Koning, door een of ander toeval, zich buiten staat bevond van te regeren, of wanneer hij afstand wilde doen. In alle andere gevallen moet het voorstel daartoe door den Koning aan de deputatie gedaan worden.

Het gouvernement heeft het door den Koning gesanctionneerde decreet der cortes publiek gemaakt, waarbij het Spaansch grondgebied tot eene onschendbare toevlugtsplaats verklaard wordt voor alle vreemdelingen en derzelver eigendommen van al en aard, hetzij dezelve in het koningrijk of daar buiten wonen, onder voorwaarde, dat zij de constitutie zullen eerbiedigen en zich aan de wetten onderwerpen.

De permanente deputatie der cortes heeft den heer *Munos Torrejo*, afgevaardigde van Estramadura, tot derzelver president benoemd.

De conspiratie van Avila is geheel mislukt; doch Valencia is het tooneel van nieuwe ernstige onlusten geworden, uit hoofde men den steen der constitutie geschonden heeft. Het volk beschuldigde de monnikken, en zelfs den aartsbisschop, welks paleis bedreigd werd; doch die prelaat, welke het bevel zijner verbanning ontvangen had, stond op het punt, om zich in te schepen, en ontkwam het alzoo; hij begeeft zich naar Rome. Het volk eischte met groot geschreeuw den generaal *Elio*, welke in een kasteel gevangen zit.

De aartsbisschop van Valencia bevindt zich onder goede bewaring in het klooster van la Trinidad aldaar. Het garnizoen en de nationale militie wedijveren, om het volk te beletten, zich aan nieuwe buitensporigheden over te geven.

De bende van *Morales* wordt ijverig vervolgd; zij heeft de wijk naar het distrikt van Bal. . gelegen op de grenzen der provincien Avila en Estramadura, genomen; eenige personen zijn reeds gevat.

De gezondheidsstaat van Kadix is zeer gerustellend: de gele koorts is zoodanig verminderd, dat, van den 2den tot den 5den dezer, slechts een enkel persoon het slagtoffer van dien verschrikkelijken geesel is geworden. Te Xeres de la Frontera is zulks het geval niet, want aldaar zijn, van den 1sten tot den 5den, 71 personen aan de gele koorts gestorven.

(*Staats Courant.*)

KONINGRYK-SARDINIE.

TURIN, *den* 17 *october.*

Wij vernemen van Rome, dat de kroonprins van Bijeren ter audientie bij den Heil. vader is toegelaten geworden. Z. K. H. was verzeld van een kardinaal *Helfelin*, buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris van zijnen doorluchtigen Vader, den Koning *Maximiliaan Joseph*, bij het Pauselijke hof.

Het legerkorps, hetwelk het napolitaansche gouvernement in de Abruzzo's heeft doen bijeen trekken, bestaat uit 30 bataillons infanterie van linie, 16 eskadrons zoo zware als ligte ruiterij en een artillerie-park van 50 stukken. Alle deze troepen die de keur der napolitaansche armee zijn, zullen het eerste korps uitmaken. In Calabrie zijn omtrent 10,000 man ligte infanterie bijeen getrokken, behalve verscheiden compagnien vrijwilligers, die als vrijkorpsen zijn georganiseerd. Een korps van 18 a 20,000 man, zoo infanterie als kavallerie en artillerie, waar over onlangs, te Napels, door den prins algemeene stedehouder revue gehouden is, heeft zich, van die hoofdstad, insgelijks naar de grenzen op marsch moeten begeven. Men wil, dat, wanneer het geheele leger bijeen zal zijn, Z. K. H. het kommandement en chef van hetzelve op zich zal komen nemen; zullende de prins onder zijne bevelen hebben de luitenants-generaal *Guillelmo Pépé*, *Filangieri* en *Florestan Pépé*. Het kommando over de napolitaansche troepen, die in Sicilie zullen blijven, is, gelijk men weet, aan den luitenant-generaal *Coletta* opgedragen.

Het gerucht loopt, dat het zich te Treviso bevindende groote hoofdkwartier der oostenrijksche armee weldra naar Ferrara zal verlegd worden.

Verscheiden personen twijfelen nog of de oorlog zal doorgaan. Zij gronden deze gissing daarop, dat de te Troppau vergaderde geallieerde souvereinen, naar men meent, aan den Koning van Napels een' courier met depeches hebben afgezonden, en dat, in alle gevallen, de vijandelijkheden niet kunnen beginnen, voor dat Z. M. daarop een categorisch antwoord gegeven hebbe. Aldus zouden de marschen en contra-marschen der oostenrijksche troepen niet anders dan als bloote demonstratien te beschouwen zijn.

Van Livorno wordt gemeld, dat, den 9den dezer, een tunisiaansch eskader, tien oorlogschepen sterk, op de reede aldaar was ten anker gekomen. De verschijning van deze barbarijsche vloot heeft veel sensatie verwekt. Het schijnt, dat het oogmerk van derzelver aankomst is, om eene korvet van hare natie in de te nemen, welke langen tijd in de haven van Livorno gelegen heeft en daaruit niet durfde komen, uit vrees van door het algerijnsch eskader genomen te worden, dewijl de oorlog door den dey van Algiers aan de regering van Tunis verklaard is. (*Staats Courant.*)

FRANKRYK.

PARIJS, *den* 18 *november.*

Gisteren is de Koning het zes-en-zestigste jaar zijns levens ingetreden. Reeds vroegtijdig ontving Zijne Majesteit de gelukwenschingen van *Monsieur*, *Madame*, den Hertog van Angoulême en de Hertogin van Berrij, welke met Zijne Majesteit het ontbijt namen. Daarna kwamen ook de Hertog en Hertogin en Mademoiselle van Orléans, benevens de Hertogin van Bourbon, een bezoek bij den Koning afleggen, en werden gevolgd door de Groot-Dignitarissen, alle de Ministers en vreemde Ambassadeurs.

(*Rotterd. Courant.*)

den 24 *november.*

Madrid is het tooneel van oproerige bewegingen geweest, welke van den 16den tot den 18den dezer geduurd hebben. De benoeming van den generaal *Josephe-Marie Carvajal* tot den post van gouverneur van Madrid en van

Nieuw Kastilie, in plaats van den generaal *Vigodet*, heeft daartoe aanleiding gegeven. Het voorwendfel is geweest, dat die benoeming door den Koning eigenhandig gefchreven, en door geen' minister gecontrafigneerd was. Het volk begaf zich in menigte naar de plaats der zittingen van de cortes, alwaar de permanente commisfie, den 16den, ten negen ure des avonds bijeenkwam; hetzelve wilde, dat de cortes buitengewoon bijeengeroepen zouden worden. Deze deputatie hield eene zitting, ten gevolge van welke men aan Z. M., door een' buitengewonen courier, van de gisting kennis gaf, welke de benoeming van den generaal *Carvajal* veroorzaakte. Men bleef in dien ftaat tot des anderen daags. De gisting fcheen elk oogenblik toe te nemen; men wist, dat de ministers naar alle de provincien buitengewone couriers gezonden hadden, en deze ftap vermeerderde de ongerustheid.

Ten half vijf ure, prefenteerde eene deputatie van het volk eene petitie aan de ftedelijke regering, met verzoek, om dezelve aan de permanente deputatie der cortes te willen doen geworden, ftrekkende, om de cortes buitengewoon bijeen te roepen. Men wachtte met ongeduld het antwoord op het befluit, hetwelk den vorigen dag door de afgevaardigden genomen was.

Ten zeven ure vertoonde zich een afgevaardigde, om aan te kondigen, dat de deputatie een zeer voldoend antwoord van den Koning ontvangen had. Hetzelve behelsde, dat indien Z. M. den generaal *Carvajal* tot den post van kapitein generaal van Nieuw Kastilie benoemd had, hij vermeende, dat die benoeming met de wenfchen van het volk overeenkwam; doch dat, daar hij met verwondering de ongerustheid zag, welke zulks veroorzaakt had, hij niets verlangde, dan hetgeen meer overeenkomftig met het conftitutioneel fijstema zijn zou; dat hij dienvolgens zijnen minister gelast had, om hem drie perfonen voor te ftellen, welke het vertrouwen van het publiek waardig zijn, ten einde de functien van kapitein-generaal van Nieuw-Kastilie, van politieken chef van Madrid en van infpecteur-generaal der militie te vervullen; daar de drie perfonen, welke die posten bekleed hadden, tot ftaatsraden benoemd waren.

Z. M. had er bijgevoegd, dat zijn verlengd verblijf op het Escurial geene andere redenen had, dan de ftaat zijner gezondheid; doch dat hij, zoodra hij herfteld zou zijn, naar de hoofdftad terug keeren zou, ten einde de ongerustheid van derzelver inwoners te ftillen. Deze tijding herftelde de rust, en het volk doorliep de ftraten onder het geluid van inftrumenten, ten einde dezelve aan de geheele ftad mede te deelen.

Den 16den, had het gouvernement maatregelen genomen: het geheele garnizoen kwam onder de wapenen, en vier honderd man van de nationale garde waren opgeroepen, om de publieke rust te handhaven. De ftedelijke regering van Madrid kondigde, den 17den, eene proclamatie aan de ingezetenen af.

Verfcheiden couriers, van Madrid komende, zijn door Bourdeaux gepasfeerd. Een derzelve, welke die hoofdftad op den 18den had verlaten, berigtte, dat er federt eenige dagen eene groote gisting onder het volk heerschte, en dat hetzelve zich, des nachts tusfchen den 17den en 18den, voor het ftadshuis had verzameld, onder het gefchreeuw van *leve de Conftitutie!* en geëischt had, dat men eene buitengewone vergadering der cortes zou beleggen en dat de Koning naar Madrid zou terug keeren. Daarna had het volk eenige ijzeren kettingen van fommige hotels aan ftukken gebroken, doch zich, zoo het fchijnt, aan geene verdere wanorde overgegeven.

Een bijvoegfel tot de courant van Madrid van zaturdag den 18den november deelt het volgend ftuk mede:

„ De provinciale deputatie en de municipaliteit dezer ftad, heden namiddag in permanente vergadering bijeengekomen in de zaal van den raad, hebben met eenparige ftemmen befloten, om aan den Koning het onderftaand adres te zenden:

„„ Sire, de provinciale deputatie en de municipaliteit van Madrid, in de zaal van den raad, in permanente buitengewone vergadering bijeengekomen, vertoonen aan Uwe Maj., dat, in weerwil van de aanhoudende pogingen voor het behouden der publieke orde, de geest van de inwoners der hoofdftad ten uiterfte onrustig, en in zoodanigen ftaat van gisting is, dat dezelve, zonder een fpoedig en krachtdadig hulpmiddel, de rampzaligste gevolgen zou kunnen te weeg brengen. Hunne verlangens en de wijze, om die kenbaar te maken, zijn overeenkomftig de wijsheid, voorzigtigheid en gematigdheid van een groot volk. Heden avond ten vijf ure is een aanzienlijk aantal perfonen op het plein dezer ftad te zamen gekomen, en heeft, zonder eenig geweld te plegen, met de ftandvastigheid en nadruk, aan vrije mannen pasfende, het zekere en misfchien het eenige middel te kennen gegeven, om den ftaat te redden uit de crifis, waarin dezelve zich bevindt, namelijk het buitengewoon bijeenroepen der cortes.

„„ De deputatie en de municipaliteit zouden hunnen pligt te kort doen, en niet beantwoorden aan het vertrouwen, hetgeen zij van deze talrijke bevolking en van de geheele provincie verdiend hebben, indien zij U. M. onkundig lieten, dat deze vordering des volks van Madrid even wijs als billijk is, en dat, zoo men weigert, tot dezelve toe te treden, zij niet kunnen inftaan of verantwoordelijk zijn voor de droevige gevolgen, die daaruit mogten voortfpruiten.

„„ De afwezigheid van U. M. heeft aanleiding gegeven tot vrees, welke nog vermeerderd is door benoemingen, tot aanzienlijke posten, van lieden, die bekend ftaan als tegenftrevers van het conftitutioneel ftelfel, hetwelk U. M. gezworen heeft te zullen handhaven, en hetwelk wij allen gereed zijn, tot den laatften droppel bloeds te verdediging. Wij zijn gedwongen het te zeggen, Sire, zonder eene openbare betuiging van toetreding tot de nieuwe inftellingen, en op eene wijze, om alle hoop aan derzelver hardnekkigfte vijanden te doen verliezen, kan het vertrouwen niet herfteld worden. Elke andere maatregel zou eene dwaling zijn en de ftaats-hulk met fchipbreuk bedreigd worden.

„„ Deze betuiging kan, volgens het gevoelen der onderteekenaren, geene andere zijn dan die van de terugkomst Uwer Majesteit in het midden zijner kinderen, en het onverwijld buitengewoon bijeen roepen der cortes. Zie daar, wat het volk vraagt en wat het in deze omftandigheden vragen moet, als het eenige middel, dat ons tegen de groote gevaren, die ons omringen, kan befchermen. Derhalve hopen de deputatie en de municipaliteit en fmeeken Uwe Maj., om wel te willen toegeven aan zoo billijke verlangens, door u, zoo als tot heden, als den waardigen vader van uw volk te toonen, en, door dezen wijzen en voorkomenden maatregel, de fchrikkelijke bezorgdheid, waarin hetzelve zich bevindt, te doen eindigen.

„„ Op het ftadshuis van Madrid, den 17den november 1820.""

(*Volgen de onderteekeningen.*)

Brieven van Lisfabon van den 11den november melden, dat er in die hoofdftad eene gisting plaats had. Het plein Rocio was vervuld met troepen, dien onder de wapenen ftorden: men zeide, dat men eene confpiratie ontdekt had, ten einde het voormalig gouvernement te herftellen, en dat vier leden der junta afgezet zijn.

(*Staats Courant.*)

den 25 november.

Dezer dagen is bekend geworden de acte van befchuldiging tegen elf perfonen, aangeklaagd van deel te hebben genomen aan de wanorde, welke den 5den junij in de hoofdftad heeft plaats gehad. Merkwaardig is het, dat de procureur-generaal in dezelve verzekert, dat alle de pogingen, om de lieden, welke den 3den de gedeputeerden in perfoon hebben aangerand en mishandeld (en welk misdrijf, lieden, de partij der anti-liberalen toegedaan, werd te last gelegd) uitte vinden, vruchteloos zijn geweest, dat men echter, om niets te verzuimen, het regtsgeding aangaande het gebeurde op den derden junij had afgefcheiden van dat, 't welk tot de volgende dagen betrekking had. Hoe het daarmede ook wezen moge, onpartijdigen komt het vreemd voor, dat, daar de aanranding der gedeputeerden in 't openbaar, op 't midden van den dag, heeft plaats gehad, er geen ambtenaar van policie gevonden is geworden, welke deswegens eenige inlichting heeft kunnen geven; en het valt verbaasd moeilijk om hun, die wenfchen, dat een ieder, welke oproer maakt, hij zij wie hij zij, geftraft worde, aan het verftand te brengen, dat in dezen die regterlijke onpartijdigheid, welke de ware grondflag is van eene wettige, welgevestigde regering, in 't oog gehouden is geworden.

den 27 november

Men verzekert nu, dat het Geregtshof der Pairs zich in het begin van de aanftaande maand zal bezig houden met de militaire zamenzwering, in augustus ll. hier ter ftede ontdekt.

De Abt. Feletz, medefchrijver van een der voornaamfte anti-liberale dagbladen, is aangefteld als infpecteur van de univerfiteit. De Markgraaf de Chateaubriant, welke in 1817, door zijn gefchrift *de la Monarchie felon la charte* aan het hoog bewind zoodanig mishaagde, dat hij van de lijst der ftaatsministers werd gefchrapt, is thans in die waardigheid herfteld. Men verzekert fteeds, dat hij zich als ambasfadeur naar Berlijn begeeft.

Het gefchrift van den gewezen ftaatsraad Guizot, over het regeringsftelfel en het tegenwoordig ministerie, is door het publiek zeer wel ontvangen, doch aan geweldig fcherpe aanmerkingen van de zijde der anti-liberalen blootgefteld geweest. Bij eene tweede uitgave neemt de fchrijver deze aanmerkingen op, en geeft hij tevens een verflag van de geheime oogmerken, welke de anti-liberalen, naar zijn oordeel, koesteren. Zoo meent hij, dat genoemde partij, onder den dekmantel van het charter, de gelijke verdeeling der nalatenfchappen wil afschaffen; de jurandes, corporatien en geprivilegieerde gilden herftellen; niet alleen den adel, maar ook de geestelijkheid als eene orde in den ftaat verklaren; de wet op de zamenftelling van het leger vernietigen en vervangen door eene andere, meer overeenkomende met het denkbeeld van privilegien; den invloed op de verkiezingen genoegzaam geheel aan den middenftand benemen en overdragen aan de groote grondbezitters, en, in korte woorden, eene tegenomwenteling bewerken en het voormalig beftier weder invoeren.

(*Haarl. Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 10 november.*

Heden is eindelijk het lot van de bill tegen de Koningin beflist en op eene geheel andere wijze dan men zich had kunnen voorftellen, na dat de tweede voorlezing van dezelve met eene meerderheid van 28 ftemmen was doorgegaan. Na vrij lange debatten over de derde voorlezing werd ook tot deze befloten, maar flechts met eene meerderheid van 9 ftemmen, hebbende zich 108 lords voor en 99 daartegen verklaard. Deze geringe meerderheid veroorzaakte onder de leden der oppofitie veel gejuich, en toen de ftilte weder herfteld was, zag men lord *Liverpool* en te gelijker tijd lord *Dacre* opftaan, welke laatfte een papier in de hand hield, hetgeen men geloofde wederom een protest der Koningin te zijn.

Het woord werd eerst aan den Minister gegeven, die daarop zeide: „ Mijlords, indien er thans eene ftemming had plaats gehad gelijk aan die bij de tweede lezing der bill, volgens de onwederlegbare bewijzen, die voor het huis overgelegd zijn, zoude ik het mijn pligt gerekend hebben om deze bill naar het huis der gemeenten te verzenden. Maar, dewijl voor de derde lezing flechts deze meerderheid is, oordeel ik het raadzaam voor te ftellen, dat deze bill nu niet, maar heden over zes maanden worde voorgelezen. Dit voorftel, hetwelk met het intrekken der bill gelijk ftaat, werd met groot gejuich gehoord, en met eenparigheid van ftemmen aangenomen.

De Koningin was te elf uren in het parlement gekomen, doch niet in de vergaderzaal verfchenen; hebbende in haar bijzonder vertrek zich opgehouden.

Dingsdag had het huis zich bezig gehouden met de discusfie der inleiding van de bill en dezelve met eenige daarin door lord *Liverpool* voorgeftelde veranderingen en wijzigingen aangenomen, waarna men tot de overweging der bepalingen van de bill overging, en die wegens de echtfcheiding een zeer langdurig debat veroorzaakte. De aartsbisfchop van IJork verklaarde nimmer te zullen toeftemmen, dat de claufule wegens echtscheiding in de bill bleef beftaan. De bisfchop van Chester zeide voor de bill te hebben geftemd, doch altijd begrijpende, dat die bepaling daaruit zoude worden gefchrapt, en dat hij, zoo dit niet plaats vond, zeker zijne ftem tegen dezelve zoude hebben gegeven. De bisfchop van Worcester was van hetzelfde gevoelen, doch de aartsbisfcop van Cantorberij beweerde, dat echtfcheiding, uit hoofde van overfpel, niet tegen de Goddelijke wetten ftreed, en wilde de claufule handhaven; de bisfchoppen van Londen en van Llandaff waren mede van dit begrip. Verfcheiden lords uitten ook hunne meening, fommigen voor, anderen tegen de bepaling. De ministers zelven waren het over deze zaak niet eens. Woensdag werden deze debatten met niet minder ijver voorgezet; toen verklaarde zich de aartsbisfchop van Tuam mede ftellig tegen het artikel der echtfcheiding. De bisfchop van Peterborough wilde, dat men een middenweg zoude trachten te vinden. Vele andere Pairs namen nog deel aan het groot geschil, en eindelijk werd befloten met 129 tegen 62, en derhalven met eene meerderheid van 67 ftemmen, dat de claufule van echtfcheiding in de bill zoude blijven beftaan.

Donderdag werd door den graaf *Schaftesburij* het commisforiaal rapport over de bill met de in het comité daarin gebragte veranderingen voorgelezen, en na het verwerpen van eenige door verfchillende lords voorgeftelde nieuwe wijzigingen bepaald, dat op heden de derde lezing der bill zoude geschieden.

(*Rotterd: Courant.*)

den 17 november.

Men verzekert, dat de Koningin aan het ministerie een paleis tot hare verblijfplaats en een met haren rang overeenkomftig etablisfement gevraagd heeft, en dat de brief, tot dat einde door Harer Majefteits Vice-Kamerheer aan Lord *Liverpool* gefchreven, behelst, dat hij in last had van de Koningin om aan het Gouvernement des Konings te vragen van haar zonder verwijl een paleis te bezorgen en een etablisfement, overeenkomftig met den rang van Hare Majefteit, in het land, waar zij thans moet refideren; dat dit reeds te lang is uitgefteld, zoo ten opzigte van den toeftand van Hare Majefteit als van de eer der kroon, dat ondertusfchen in de tegenwoordige omftandigheden hare Majefteit die

middel wel stilzwijgend wil voorbij gaan, doch dat het duidelijk is, dat er geen meerder tijd verloopen moet, zonder hieromtrent de noodige bepalingen te regelen.

Eenige nieuwspapieren hebben de volgende bekendmaking, zoo zij zeggen op hooger order, medegedeeld:

„ De Koningin is voornemens om aanstaanden zondag naar de kerk van Hammersmith te gaan, ten einde er het sacrament te ontvangen, en den volgenden zondag naar de St. Paulskerk, om den Almagtigen God in het openbaar dank te zeggen voor hare bevrijding van eene hatelijke en booze zamenzwering, tegen hare eer en leven gesmeed. Van het voornemen der Koningin is aan den Lord-Maire kennis gegeven."

„ De Koningin heeft vrijdag den 24 dezer vastgesteld, om een groot aantal reeds gereed adressen van gelukwensching te ontvangen."

„ Hare Majesteit heeft tegen aanstaanden maandag eene menigte edellieden en derzelver echtgenooten ter maaltijd genoodigd."

„ Hare Majesteit heeft een antwoord bekomen op haren brief aan Lord *Liverpool*, bij welken zij een paleis en etablissement gevraagd heeft, luidende, dat zijn Lordschap hare vraag aan den Koning had voorgesteld, doch daarop nog geen antwoord ontvangen had. Lord *Liverpool* zegt, dat zijne afwezigheid van Londen hem belet heeft eerder den brief der Koningin te beantwoorden."

Lord *Sheffield* en de Hertog *van Northumberland* hebben zaturdag een door hen geteekend protest, tegen de intrekking van de bill, bij het Huis der Lords, doen registreren, en aldaar gelaten om door meerder Pairs, die van hun gevoelen mogten zijn, te doen teekenen. De oorzaak, waarom zij protesteeren, wordt in het protest zelve aldus uitgedrukt: om dat er geen genoegzame reden schijnt te bestaan om de bill in te trekken, welke gegrond is op de beschuldiging, tegen H. M. ingebragt, die het plegtigste en naauwkeurigste onderzoek hebben doorgestaan, en in welke beschuldigingen de zedelijkheid der natie een zoo groot belang stelde, en op welke alle de geestelijke en wereldlijke Lords, die hun gevoelen geuit hebben, eenige weinigen uitgezonderd, hunne overtuiging van hare schuld hebben verklaard, en waarvan het intrekken een maatregel is, die niet alleen het karakter van ons hoogste geregtshof, maar zelfs dat der natie, aan oneerbiedigheid kan blootstellen. Verder dat het met de grootste smart is dat de onderteekenaren een gebrek aan achting jegens den Souverein zien, in het laten varen van zoo noodzakelijk begonnen procedures, waar door eene echtgenoot, die het Huis der Lords verklaard heeft van schuldig geweest te zijn aan een overspeligen omgang met een bediende, en van het slechtste gedrag, zijne Koningin Gemalin moet blijven, dus de waardigheid van de kroon vernederende en de natie in grooter moeijelijkheden wikkelende, dan die, welke het Gouvernement des Konings schijnen genoopt te hebben, om de vervolging van de bill op te geven.

Behalven dit protest zijn er nog drie anderen aan het bureau van het Parlement geteekend. Verscheiden Lords, die gewoonlijk met het Ministerie stemmen, verklaren zich in deze tegen hetzelve en bevinden zich onder de teekenaren der protesten. Men zegt zelfs, dat de Lord-Kanselier een vijfde protest zal inbrengen. Uit deze omstandigheden maakt een blad der oppositie partij op, dat het bijna niet mogelijk is dat de Graaf *van Liverpool* zich als Minister zal kunnen staande houden.

De Lord-Maire heeft tegen aanstaanden dingsdag een gemeenteraad belegd, op een hem daartoe gedaan verzoek, om te raadplegen over het aanbieden van een adres aan Hare Majesteit de Koningin, bij gelegenheid van hare zegepraal over eene zoo hatelijke als wreede zamenspanning, die niets minder beoogde dan Harer Majesteits ondergang, en een aanslag te maken op de bekende wetten des Lands en op de dierbaarste regten der Engelschen.

Reeds zijn er in verschillende wijken der hoofdstad, als mede in de provincien, verscheiden volksvergaderingen gehouden, en anderen beschreven om adressen van gelukwensching aan de Koningin te stemmen. Eergisteren had hier zoodanige vergadering, onder voorzitterschap van Sir *G. Noel*, plaats, waar op verscheiden besluiten genomen zijn, strekkende om alle parochien en gilden der hoofdstad en de geheele natie aan te zetten van te vergaderen, ten einde te beraadslagen over de verder te nemen maatregelen, om de regten der Koningin te verzekeren, en de nationale vrijheden te verkrijgen. De Majoor *Cartwright* stelde bij die gelegenheid voor om de zaak eener radikale Parlementshervorming met die der Koningin in een te smelten, doch deze voorslag werd verworpen.

Donderdag vergaderen de beide huizen van het Parlement, doch men gelooft vrij algemeen, dat zij dadelijk na derzelver bijeenkomst zullen geprorogeerd worden. De volgende zitting zal waarschijnlijk tegen het einde van januari of in de eerste dagen van februari beginnen. Daar het Gouvernement deszelfs besluit nog niet heeft bekend gemaakt, ontbreekt het niet aan een aantal zeer uit een loopende gissingen. Sommige lieden gelooven, dat hoewel de Bill ingetrokken is, door een der Pairs, welke voor de derde lezing gestemd hebben, eene motie zal worden gedaan van een adres aan den Koning of wel van een besluit, om onder een anderen vorm het door de meerderheid van het huis over het voornaamste onderwerp van het gedaan onderzoek geuit gevoelen, nader uit te drukken.

In de courant van Kent vindt men een artikel, waaruit blijkt dat de smokkelhandel op de kust zoo sterk toeneemt en met zoo veel stoutheid gedreven wordt, dat de waakzaamheid en ijver der langs de kusten gestationeerde zeeofficieren en matrozen bijna niets daartegen vermogen. De smokkelaars vergaderen vermomd, goed gewapend en in zoo groot een getal, dat zij de kleine detachementen, die de kusten moeten bewaken, altijd vrij het hoofd kunnen bieden; zoo werd dan nog op woensdag den 8 dezer het detachement, dat tusschen Se brook en Sandgate geposteerd stond, door eene bende van omtrent twee honderd meest allen gewapende smokkelaars aangevallen, en in het daarbij plaats hebben gevecht de luitenant ter zee *Peat* en verscheiden zeelieden gewond. De smokkelaars hadden bijna drie honderd vaten sterken drank weten te lossen, eer men eene genoegzame magt tegen hen op den been konde brengen, hoezeer de matrozen hun pligt zeer onverschrokken deden. Donderdag avond overviel eene bende van drie honderd smokkelaars de matrozen, welke bij Dijmchurch dienst deden, en voerden intusschen eene lading van nagenoeg 450 vaten, en eenige balen koopmanschappen in. De eerste bende had haar vaartuig met acht vaten in hetzelve en de tweede slechts een vat in hare sloep achtergelaten. Deze vaartuigen koopen de smokkelaars in Frankrijk voor omtrent 40 pond sterling, en daar hunne winst op eene lading van 300 vaten bijna 450 of 500 pond sterling bedraagt, bekreunen zij zich weinig over het verlies dier sloepen, en, na eenmaal hun goed aan wal gebragt te hebben, vreezen zij de bedienden der douanen weinig, dewijl dezelve nu niet als voorheen door dragonders ondersteund worden.

Dingsdag is te Deptford van stapel geloopen de *Southampton*, het fraaiste en grootste fregat, dat ooit in Engeland gebouwd is. Hetzelve is voor 60 stukken geboord, en van 476 ton; zijnde slechts twee duimen minder breed dan een schip van 74 stukken.

(*Rotterd. Courant.*)

den 21 november.

Lord *Liverpool* heeft aan den vice-kamerheer van H. M. de Koningin te kennen gegeven, door den Koning gelast te zijn, om H. M. te berigten: „ dat het Z. M. niet mogelijk is, om haar in de tegenwoordige omstandigheden eene der koninklijke paleizen voor hare residentie interuimen; dat voor het overige het jaargeld, hetwelk aan H. M. als Prinses *van Wallis* is verstrekt, bij voortduring zal worden uitbetaald, tot dat het Parlement ter regeling der geldmiddelen bijeengekomen zal zijn, dat hetzelve alsdan nader wegens het bedrag van het jaargeld zal moeten beslissen."

H. M. heeft, op raad van haar advokaten, hare aanvraag in sterkere bewoordingen herhaald en tevens te kennen gegeven, dat, daar de Ministers voornemens zijn het Parlement te prorogeren, zonder een voorstel te doen voor eene jaarlijksche toelage aan haar als Koningin, zij het niet overeenkomstig rekent met hare waardigheid, om een jaargeld te blijven genieten, hetwelk aan de Prinses *van Wallis* is geaccordeerd, en waarvan de betaling, in de tegenwoordige omstandigheden, geenzins door het Parlement is veroorloofd geworden. Op deze nota is nog geen antwoord ontvangen.

Een oost indisch schip, den 20 september van St. Helena gezeild, heeft berigt mede gebragt, dat *Buonaparte* den 18 op het eiland een weg van tien mijlen had afgelegd, zonder dat men ten zijnen opzigte die maatregelen van voorzorg had genomen, welke bij zijne komst waren geboden. Zijne nieuwe woning zal spoedig gereed zijn en hij zal dezelve dadelijk betrekken. Voor het eiland lagen ten anker: *Vigo* van 74 stukken, *Brazen* van 26, *Shepherd*, *Redwing* en *Heron*, elk van 18 stukken. De *R sario* kruiste rondom hetzelve.

(*Haarl. Courant.*)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, *den 12 november.*

Heden hield de tweede klasse van het Koninklijk Nederlandsch-Instituut hare derde openbare vergadering, onder het voorzitterschap van den heer Mr. *Jeronimo de Vries.* Na eene korte en gepaste inleiding van denzelven voorzitter, gaf de heer Mr. *Samuel Iperusz. Wiselius*, vaste secretaris der klasse, een belangrijk en keurig verslag der werkzaamheden van de klasse, sedert de laatst gehoudene openbare vergadering, hetwelk besloten werd met het mededeelen van het programma, waarna de heer voorzitter bijzonderlijk dank en hulde toebragt aan den edelen wedstrijd en de verdiensten der dichters van beide in het programma met lof vermelde treurspelen.

Hierop hield het lid der klasse, de hooggeleerde heer *J. H. van der Palm*, eene smaakvolle redevoering: *over het versmaden of verwaarloozen der regelen van de kunst.* Eindelijk onthaalde de heer *H. Tollens Cz.*, medelid der klasse, de vergadering op eene uitstekende lierzang, getiteld: *het dichterlijk geluk;* en werd eindelijk de zitting, door den voorzitter, onder korte dankzegging en opwekking, gesloten.

Deze belangrijke vergadering ontving bijzonderen luister door de tegenwoordigheid van den heer staatsraad, gouverneur der provincie van heeren burgermeesteren, raden, daartoe gemagtigd, en andere hooge staats- en stads-beambten, alsmede van afgevaardigden van onderscheidene geleerde genootschappen en een uitgezocht publiek. (*Rotterd. Courant.*)

ROTTERDAM, *den 25 november.*

De opper procureur van het Koninklijk Landgerigt te Keulen heeft den 2 dezer bekend gemaakt, dat de dader van den aldaar in de hoofdkerk gepleegden kerkroof te Munster gevat en de bewaarplaats der gestolene kostbaarheden ontdekt is, en het tot nog toe uit niets gebleken is, dat hij medepligtigen heeft gehad. (*Rotterd: Courant.*)

BERGEN IN HENEGOUWEN, *den 26 nov.*

Eergisteren, ten half acht ure des avonds, heeft er in deze stad eene gebeurtenis plaats gehad, welke alle onze ingezetenen met schrik vervuld heeft. De heer *Buillot*, advokaat, is, in zijn huis, door drie roovers, die zich ten zijnent vervoegd hadden, onder voorwendsel van eene consultatie, bijna vermoord geworden. De moordenaars spanden alle hunne krachten in, om hem te wurgen; zij bragten hem verscheidene steken met een mes toe, en hebben hem, zoo men verzekert, eene aanzienlijke somme gelds ontstolen; men hoopt, dat zijne kwetsuren niet doodelijk zullen zijn, en dat hij het geluk hebben zal, om dezen verschrikkelijken aanslag te overleven.

DORDRECHT, *den 27 november.*

Met genoegen kunnen wij berigten, dat de Alblasserwaard thans gerekend kan worden geheel van het vloedwater verlost en droog te zijn; zijnde nagenoeg al het land boven, en nog maar weinige polders met eenige duimen waters op zomerpeil bezwaard.

GRONINGEN, *den 27 november.*

De dood ontrukte heden aan 'slands hoogeschool, binnen deze stad gevestigd, den verdienstelijken hoogleeraar Mr. *A. J. Duijmaer van Twist*, gewoon hoogleeraar in de regtsgeleerdheid, in den ouderdom van bijna 46 jaren. Groot is het verlies, dat de hooge school en de geheele stad hierdoor lijden. 's Mans kunde en welwillendheid hadden hem tot een raadsman gemaakt van zeer vele, die in moeijelijke regtszaken waren ingewikkeld. Helder doorzigt, grondige geleerdheid en duidelijke voordragt, maakten zijne school tot eenen vruchtbaren kweekhof van uitmuntende regtskennis. Geacht door zijne ambtgenooten en medeburgers, en bemind door talrijke leerlingen, is de geheele stad over dit verlies in diepen rouw, terwijl eene bedroefde weduwe en vaderlooze kinderen, met bittere smarte, eenen voortreffelijken echtgenoot en getrouwen vader betreuren.

JOURE (prov. Vriesland), *den 27 november.*

Op den 16den dezer, overleed, te Oudehaske, in den buitengewonen ouderdom van bijna 104 jaren, *Annigje Jakobs*, arbeidster, wed. van *Pieter Steffels*, geboortig van Wanneperveen, provincie Overijssel, waar zij, op den 3den januari 1717, in de hervormde kerk gedoopt is, zijnde de juiste dag harer geboorte niet bekend. Zij heeft 9 kinderen gehad, waarvan nog 5 in leven zijn. Deze nog levende kinderen hebben reeds bereikt den ouderdom, de eerste van 74, de tweede van 72, de derde van 70, de vierde van 67 en de vijfde van 55 jaren, waarvan twee zijn weduwen en drie nog ongehuwde zonen. Bovendien laat zij na 10 kinds-kinderen, 16 achter-kinds-kinderen en 1 na achter-kinds-kind. Nooit is zij om eenige ziekte bedlegerig geweest; zij had tot het laatste hares levens hare verstandelijke vermogens, een sterk gezigt, scherp gehoor en nam hare eigene huisselijke bezigheden waar; terwijl zij, voor 14 dagen, nog een familie-bezoek op het naburig Heerenveen aflegde.

(*Vervolg in het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 30ſten* JUNI, 1821.

(Vervolg der Courant.)

DOCKUM, *den* 28 *november*.

Twee huisgezinnen, vijf weeskinderen en eene weduwe met een kind, zamen twee en twintig perſonen, zijn, het eene huisgezin in december 1819, het andere, met de weezen en de weduwe en haar kind, in augustus dezes jaars, van hier naar de koloniën Fredriksoord en Willemsoord vertrokken, welke allen, volgens ingekomen berigten, het aldaar bijzonder naar wensch gaat. Zoo betuigt het hoofd van het eerst verhuisde huisgezin *M. van der Poort*, dat hij met vrouw en kinderen het ten volle naar genoegen heeft; dat de kinderen het voorregt hebben van goed en nuttig onderwijs te genieten; dat hij, al werden hem ook duizend guldens aangeboden, echter niet genegen zou zijn de kolonie te verlaten, ja dat hij zelfs niet verlangt, met de zijne, het immer beter te hebben. Even voldoend is het berigt van het hoofd der anderen huisgezins, *K. Dijkstra*. Hij meldt niet alleen, dat de weduwe het goed naar haren zin en de weeskinderen het ongemeen wel hebben, maar hij roemt er tevens op, alles te bezitten, wat hij voor zich en de zijne behoeft, als voedſel en kleederen, huisraad, beddegoed, werkgereedſchap, daarnevens zes pondematen land en eene koe, waarbij nog twee ſchapen zullen gevoerd worden; en hij beſluit met deze woorden: „ik begeer van hier niet weer weg „ te gaan, want ik geloof, dat ik het ruim zal „ krijgen, en wij bedanken de heeren voor al „ het goede, dat zij aan ons gedaan hebben."

AMSTERDAM, *den* 30 *november*.

De vermaarde konstſchilder *Adrianus de Lelie*, lid van het Koninklijk Nederlandsch Inſtituut, overleed heden, alhier, in den ouderdom van 65 jaren. Zijne kunstverdiensten en beminnelijke hoedanigheden maken dit verlies zeer treffend voor deze ſtad en de zijne.

(Staats Courant.)

BRUSSEL, *den* 30 *november*.

De Gouverneur van Oost-Vlaanderen heeft dezer dagen een beſluit genomen, inhoudende, dat onderſcheidene Paſtoors, zoo in Gent, als in andere ſteden en dorpen, welke tot nog toe den eed, door het concordaat van 1801 gevorderd, niet hebben afgelegd, dadelijk hunne functien zullen ſtaken, en hunne paſtorijen ontruimen, en heeft de gewapende magt ter beſchikking der plaatselijke overheid geſteld, om aan dit beſluit de hand te houden.

(Haarl. Courant)

LEIDEN, *den* 20 *december*.

Heden avond had alhier het plegtig lijkfeest plaats, waarmede de Leidſche afdeeling der *Hollandſche Maatſchappij van fraaije Kunſten en Wetenſchappen* beſloten had de nagedachtenis van haar onvergetelijk medelid en mede-beſtuurder, den hoogleeraar *E. A. Borger* te vereeren. Eene zeer aanzienlijke ſchare van genoodigden van beide ſekſen, beſtaande, onder anderen, uit de leden der ſtedelijke regering, die de regterlijke magt, de hoogleeraren der univerſiteit, de leeraars der onderſcheidene gezindheden, de ſtuderende jongelingſchap, mitsgaders uit afgevaardigden van de overige afdeelingen der maatſchappij, en vele mannen van aanzien en geleerdheid uit naburige plaatſen, vervulde reeds vroegtijdig het gebouw voor de feestviering beſtemd, de kerk der lutherſche gemeente alhier, welker gebruik door den eerwaardigen kerkenraad dier gemeente, der afdeeling gunſtiglijk was toegeſtaan. Niettegenſtaande het gebouw de menigte der toehoorders ter naauwernood bevatten kon, had echter door de goede ſchikkingen, in tijds gemaakt, en inzonderheid door den wijsſelijk beſtuurden ijver van een zevental voortreffelijke jongelingen; meerendeels kweekelingen der Leidſche hoogeſchool, uit de leden der afdeeling gekozen, om voor de behoorlijke uitvoering der gemaakte ſchikkingen te zorgen, geene de minſte verwarring of ongeregeldheid plaats. Omſtreeks zes uren traden de beide ſprekers bij deze feestviering, de hoogleeraar *J. H. van der Palm* en de heer *H. Tollens Cz.*, vergezeld van de overige beſtuurders der afdeeling en de afgevaardigden der verdere afdeelingen, onder eene gepaste en treffende treurmuzijk, het gebouw binnen, en beklom de eerstgenoemde het ſpreekgeſtoelte, dat, overeenkomſtig den aard der plegtigheid, met rouwfloers behangen was. Nu ſprak de redenaar, op den hem eigen toon eener mannelijke en gevoelvolle welſprekendheid, eene keurig bewerkte lijkrede ter eere van zijnen verſtorvenen vriend, ambtgenoot en medebeſtuurder uit. In het eerſte gedeelte daarvan ſchetſte hij den hoogst voortreffelijken aanleg, de zeldzame gaven van geest en verſtand, en bijzonder het oorſpronkelijk vernuft des overledenen; de verbazende vlijt en volharding, waarmede hij zijne uitſtekende talenten aankweekte en den kring zijner kundigheden telkens uitbreidde; de ongemeene hoogte, tot welke hij zich daardoor in onderſcheidene vakken van menſchelijke wetenſchap, met name in de godgeleerdheid, de griekſche en latijnſche letterkunde en algemeene geſchiedenis, en de beſpiegelende wijsbegeerte, verhief, waarvan verſchillende fraai geſtelde en doorwrochte ſchriften de heerlijkſte blijken dragen; de geheel eigene verdienſten eindelijk, welke hij ook als kanſelredenaar en dichter bezat. Waarna hij ten ſlotte zijne toehoorders gevoelen deed, wat van eenen man, die in den korten leeftijd, welke hem ten deel viel, reeds zoo verbazend veel ten nutte der wetenſchappen gedaan had, bij een langer leven, nog te wachten ſtond. In het tweede gedeelte gaf hij eene niet min belangwekkende ſchets van *Borgers* afkomst, opvoeding, letteroefeningen, lotgevallen en geheele levensloop, uitnemend ingerigt, om den man, die, als geleerde, de algemeene bewondering bleek waardig te zijn, ook als mensch te doen beminnen en hoogachten. Eene hoogst treffende opwekking aan de kweekelingen der Leidſche hoogeſchool, om *Borger* naar te volgen, en, voor zoo velen er onder hen waren, die hem in voortreffelijkheid van aanleg evenaarden ons eenmaal zijn verlies te vergoeden, beſloot eindelijk deze uitmuntende redevoering op eene wijze aan het geheel ten volle waardig, en geſchikt om den indruk daarvan onuitwischbaar te maken. Gelijk het wel bezette orcheſt, grootendeels zamengeſteld uit bekwame liefhebbers der toonkunst, die, op de uitnoodiging der afdeeling, den overledenen gaarne dezen tol hunner hoogachting toebragten, en door den ervarenen en ſmaakvollen kunſtenaar, den heer *C. I. Lechleitner* beſtuurd, voor en bij de opening der plegtigheid, door de uitvoering van doelmatige muzijkſtukken, de gemoederen der aanwezigen reeds tot pasſende gewaarwordingen geſtemd had, zoo liet hetzelve zich ook tusſchen de beide deelen der redevoering op eene oor- en zieltreſſende wijze hooren. Na het eindigen der lijkrede werd de aandacht op nieuw aangenaam afgewisſeld door een ſtatig en ſomber orgelmuzijk; door den beroemden lector in de muzijk bij de akademie, den heer *C. F. Raupe*, uitgevoerd. Nu trad Neêrlands geliefde dichter, de heer *H. Tollens Cz.*, ter voldoening aan het ſterk uitgedrukte verlangen der afdeeling, ondersteund door het vriendſchappelijk aanzoek van den lijkredenaar, het ſpreekgeſtoelte op, en reciteerde met de hem eigene kracht en levendigheid van uitvoering eenen hoog geſtemden en aandoenlijken lijkzang ter eere van *Borger*, den roem des overledenen en dien des dichters volkomen waardig, en uitnemend geſchikt om den indruk, door de voorafgegane redevoering voortgebragt, te verſterken en te bevestigen. De eerbiedige ſtilte, welke onder het uitſpreken, zoo van de lijkrede als van het dichtſtuk, die in de talrijke vergadering heerſchte, de opgetogene aandacht, welke in ieders houding en gelaat zigtbaar was, deden op het duidelijkst en vereerendst de werking kennen, door beide ſtukken te weeg gebragt; en de geheele plegtigheid, van den aanvang tot het einde, van de betamelijkste orde vergezeld, en door welſprekendheid, dicht en toonkunst om ſtrijd verheerlijkt, wekte bij allen weemoedige en te gelijk hoogſtreelende aandoeningen op, welker indruk niet ligt bij hen zal worden uitgewischt, en welke, door de eerlang te wachten ſtaande uitgave van de lijkrede en den rouwzang, te kunnen hernieuwen, hun gewisſelijk tot het grootſte genoegen ſtrekken zal.

(Rotterd. Courant.

HAARLEM, *den* 31 *januarij* 1821.

De beminnaars van de natuurkennis zullen gewisſelijk met genoegen vernemen, dat er weder eene zeer aanzienlijke verzameling van *naturalia*, in 36 kisten, door profesſor *Reinwardt*, van Java, in ſeptember, voor 's Rijks Muſeum van natuurlijke historie afgezonden, behouden aan den Helder is aangebragt, door kapitein *C. J. Jonker*, voerende het ſchip *Johanna*, thans liggende aldaar in het Nieuwe Diep. Deze verzameling beſtaat in de huiden van viervoetige dieren en van vogelen, ter opzetting bereid, als ook eenige ſcheletten van dieren, te zamen in vijf kisten. Wijders zijn negen kisten met amphibien en visſchen, twee kiſten met inſecten, vijftien kiſten met zeegewasſen, waarbij ook eenige kistjes met ſchulpen, en vier kiſten met mineralen gevuld.

Brieven van den 8 ſeptember laatſtleden bevestigen nader het voornemen van den heer *Reinwardt*, om in het begin van dit jaar de terugreis van Java aan te nemen, ten einde in den herfst het Z. E. opgedragen hoogleeraar-ambt, te Leiden, in de plaats van wijlen den hoogleeraar *Brugmans*, en de directie van den botaniſchen tuin aldaar, te aanvaarden.

(Rotterd. Courant.)

DUITSCHLAND.

HAMBURG, *den* 28 *november*.

Men meldt uit Koppenhagen, van den 21ſten, dat de onlangs in verzekerde bewaring genomen Dr. Damp zich in de daad in het hoofd had gebragt, om eene conſtitutie voor Denemarken te ontwerpen, en dat hij begrepen had, dezelve, met behulp van de rasphuisboeven, welke hij tot dat einde met geweld wilde bevrijden, in werking te moeten brengen. De policie, reeds te voren van zijne plannen onderrigt, heeft hem doen vatten, op het oogenblik, dat hij eenige perſonen bij hem genoodigd had, ten einde aan dezelve dit voornemen te openbaren. De meeste daarvan zijn, naar men verneemt, weder vrijgelaten, daar het bleek, dat zij van des doctors ontwerpen volſtrekt geene kennis hadden gedragen. Men meldt van den 25 uit Koppenhagen, dat destijds nog verſcheidene perſonen door de policie geroepen en verhoord waren geworden.

De Stokholmer dagbladen maken mede melding van de inſubordinatie van een der regimenten van de rusſiſche keizerlijke garde, uit hoofde van de geſtrengheid van deszelfs kolonel; zij melden echter, dat de manſchappen, 3000 in getal, zich dadelijk en vrijwillig, onder de kreet van *leve de Keizer*, naar de hun aangewezene vestingen hebben begeven, en dat, welk eene uitlegging kwaadwilligheid aan deze gebeurtenis ook zoude pogen te geven, deze inſubordinatie niets gemeens heeft met het gedrag, 't welk de troepen in het zuiden van Europa in dezen tijd hebben gehouden. Men voegt 'er bij, dat de kolonel, over welken de ſoldaten zich beklaagden, vooreerst buiten dienst is geſteld.

(Haarl. Courant.

MENGELINGEN.

De ontwikkeling van den Mensch in een vrijen Staat.

In de natuurlijke neigingen en aangeborene vatbaarheden, vermogens en driften van den mensch, ligt wel veel voortreffelijks, omdat zij den grond zijner volgende ontwikkeling uitmaken, en dus de kiemen van alle zijne grootheid bevatten. Maar deze geheele uitſtekende aanleg is toch beneden het gebruik te ſchatten, hetwelk hij, door eigen inſpanning en aanwending van kracht, daarvan te maken weet. Die aandriften zijn de vonken, welke in ieder redelijk menſchelijk wezen liggen, die dus noch voorrang, noch onderſcheiding kunnen geven, wijl de mensch uit derzelver aanwezen geene zedelijke waarde ontleent. Maar het opwekken dier vuurſpranken, het verlevendigen van dezen zachten en even als ſluimerenden gloed, wiens aanblazing het bloed, als een bezielenden geest, door de aderen doet tintelen; de kracht, de werkzaamheid, die hier door ontwikkeld, een bepaald en veredeld doel en rigting hebben verkregen; dit is het, wat de eene mensch boven den anderen verheft; wat zijne grootſte voortreffelijkheid uitmaakt, wat den beſchaafden van den ruwen, den onafhankelijken van den ſlaaf onderſcheidt. Wat toch beteekenen alle onze natuurlijke vermogens; indien zij niet op gewekt zijn; noch dienen, om ons boven het redelooze gedierte te verheffen? Is de mensch dan nog niet veel minder dan dit laatſte te achten, hetwelk inſtinctmatig voortleeft, en onder de hand van den dwingenden meester zijne beſtemming bereikt? Is deze niet enkel voor hem daardoor te bereiken, dat hij een *eigenmagtig* gebruik dier vermogens leert maken, daar dezelve toch niet met het doel, om ze in een eeuwigen ſlaap werkeloos te laten, zijn gegeven; daar toch geweten; vrijheid van wil, overtuiging en kracht hem moeten aanſpooren, om ze te ontwikkelen en naar bepaalde beginſelen te gebruiken? Daar nu echter vele uitwendige omſtandigheden op de vorming van den mensch

invloed hebben, zoo is ook de staat of de regeringsvorm, waaronder hij leeft, in dit opzigt van het grootste gewigt. Onder het despotismus toch, zien wij hem diep vernederd, zonder gevoel van eigen waarde of kracht, voor den schitterenden troon kruipen. Door vrees overmand, zoekt hij door list en bedrog de gevaren af te weren; en door het geweld verdrukt, stelt hij veeleer zijn behoud in de schande van zijne beulen te streelen, dan in den moed, om de slaafsche ketenen te verbreken. Bewust van het onzekere des eigendoms, dringt geene prikkel meer tot nijverheid en arbeid aan. Geene regten bezittende, waardoor hij zich beveiligen en beschermen, en in vrede het genot zijner rijkdommen genieten kan, bedekt hij alles van de gunst zijner meerderen af, doch ondervindt nimmer dat gerust en grootsch gevoel van kracht in zich ontwaken, onafscheidbaar van het bewust zijn *van regten te bezitten*, het natuurlijk gevolg van onafhankelijkheid en van dien staat, welke door grondwettige bepalingen de vrijheid van ieder burger heeft gewaarborgd. In eenen vrijen regeringsvorm, waar deze bepalingen gevonden worden, ligt dus de eerste aanleiding, om den menschelijken aanleg en alle zijne vermogen eene geheel andere rigting en ontwikkeling te geven. Het gevoel van eigen waarde ontkiemt met het bezit en de erkenning van onverbreekbare regten. De moed, om dezelve te verdedigen, vloeit even zeer uit de overtuiging voort, als uit een levendig besef en het genot van vrijheid, welke zijne krachten opwekt en verhoogt. Dus leert de mensch het kruipen te verachten; niet in *list, schande* en bedrog zijne veiligheid stellen, maar in waarheid en geregtigheid. Dus opent zich zijn gemoed voor de grootsche denkbeelden van eer en menschenwaarde; dus verwijdt zich het hart door hooger inzigten, en verheft zich boven de enge perken dezer wereld. De invloed van den Staat op 's menschen zedelijke vorming is dus niet gering. En ofschoon ook onwillekeuriglijk werkende, kan dezelve nogtans oneindig versterkt worden, door er de menschen opmerkzaam op te maken. Ieder opvoeder behoorde daarom in de Grondwet de beginselen te zoeken, die hem in zijn gewigtig werk moeten leiden. Dit gedenkstuk van onze regten en pligten, is een gewrocht van den geest der eeuw, een levendig schrift van hetgeen den mensch, als lid van den Staat, toekomt, en bevat dus ten minste grootendeels die regten, nevens de zekerheid om dezelve te behouden, welke hij ten allen tijde heeft pogen te verkrijgen en te bevestigen. Ik merk dit slechts op, om aan te toonen, dat eene daaraan gewijzigde opvoeding op beginselen rust, welke der menschheid eigen zijn, die dus geene eenzijdige en gedwongen rigting aan de vorming der jeugd geven, nog valsche of schadelijke denkbeelden inboezemen kunnen. In de daad, het kan niet dan heilzaam en nuttig zijn, dat ieder inwoner de levendige overtuiging bezitte, van door geen geweld verdrukt te mogen worden; dat zijn persoon en regten beveiligd en gewaarborgd zijn; dat in ieder woonplaats de bestuurders, naijverig op handhaving van hare eigene voorregten, daardoor tevens waken tegen elke inbreuk op de vrijheid en onafhankelijkheid van dezelver ingezetenen, wier bescherming hun is toevertrouwd en heilig moet wezen; dat een ieder wete, hoe hij de onschatbare vrijheid bezit, zijne gedachten openbaar te maken; dat hij die van anderen wederkeerig kunnende opnemen, den kring van zijnen bevatting kan uitbreiden, kundigheden aankweeken en hierdoor tevens het middel in handen heeft, zich over elke aanranding van heilige regten aan de openbare regtbank der volksmeening te wenden om daar een vonnis en uitspraak van verachting tegen den verdrukker of meineedige te erlangen. Die kennis van het staatkundige bestaan behoort zich verder uit te strekken tot de zamenstelling der wetgevende magt, ten einde een juist denkbeeld van den aard eener volksvertegenwoordiging te geven, en daardoor te doen begrijpen, hoe of de stem van ieder onderdaan in de wetgeving overgaat, en de mensch dus kan gezegd worden zich zelven te besturen, dus door eigen wil werkzaam te zijn, en niet dan aan zich zelven te gehoorzamen. En zoo hier dan tegen over wordt gesteld de onafhankelijkheid der regterlijke magt, die de verkrachting en inbreuk op erkende regten kan beteugelen, dan zal deze aanwijzing genoegzaam zijn, om de waarde eener zoodanige regering te doen beseffen, en gelijktijdig dienen, om de nog bestaande gebreken er van intezien, en die allengs naar de zich meer en meer ontwikkelende behoeften der menschen te doen verbeteren en wijzigen, om het hart meer en meer liefde voor een Vaderland in te boezemen, hetwelk het gevoel van eigen waarde en kracht verhoogt, en dus den grond voor reine zedelijkheid heeft gelegd, die door verhevene en grootsche gevoelens omtrent zich zelven slechts bereikbaar is.

Doch de mensch is echter niet alléén deugdzaam door moed of gevoel van kracht, maar ook door eerbied voor de wetten, die de rede, de Godsdienst en het geweten hem voorschrijven. Heeft hij de geboden, door eigen wil en overtuiging aan zich zelven gegeven, en opgelegd, niet als heilig en onschendbaar leeren beschouwen, zoo overschrijdt hij gedurig deze uitspraken van zijnen geest en zijn hart, en leeft dus in aanhoudend geween over dwaling en onbezonnenheid. Daarom moet de verbreking van dien wil als eene ontadeling van zich zelven worden beschouwd, als eene verscheuring van de banden, die ons aan God en de geestenwereld vasthouden; daarom moet de mensch achting voor zich zelven en de reinheid der deugd worden ingeboezemd. Is dan nu eenmaal door de staatkundige instellingen het gevoel van kracht en waarde bij den mensch opgewekt, dan zal het gemakkelijk vallen, hem die achting voor zich zelven te doen voeden, hem zijn eigen wil te leeren eerbiedigen, en de wetten als heilig en onschendbaar te doen beschouwen, waaraan hij zich gewillig moet onderwerpen. De Koning, als de verhevene vertegenwoordiger en uitvoerder van den wil des volks beschouwende, is hem, uit hoofde van het belangrijke en het grootsche van dezen stand en bestemming, eerbiedwaardig en onschendbaar. En dus, met bewondering en ontzag vervuld voor den troonbekleeder, die een juist berekend en gelukkig verband tusschen de onderscheidene magten moet daarstellen en handhaven, leert hij met deze gevoelens van ernst en eerbied de meeste aandriften en het geweld onderwerpen, dus een te sterk krachtgevoel beteugelen, en eindelijk den zedelijken invloed gevoelen en waarderen; die de standen en de opklimming van rangen in de Maatschappij op den mensch uitoefenen. De overigheid en het ingestelde gezag merkt hij dan aan, als de waarborg van rust, welvaart en vrede, omdat niets kan bestaan, zonder orde, die, evenééns als in de natuur door gestadige werkingen en een gelijkmatigen loop slechts mogelijk is. In de vervulling van zijne pligten, en in de gehoorzaamheid aan de wettige magt, zijn eigen geluk, waarde en grootheid dus vindende, wordt hierdoor den grond tot matiging van zijne driften gelegd; en uit de invloed, welke de Staat derhalve, op de vorming van het hart en den geheelen mensch heeft, moet ook dan weder natuurlijk voortvloeijen, dat deze voorbereiding hem op den zedelijken weg voorthelpt, en reeds eenige schreden verder heeft gebragt, dan de vernederde ellendeling, wanneer deze, in slaafsche onderwerping des zelfs leven voortsleepende, aan de veredeling van zijn beter wezen begint te denken.

Overgenomen uit het ALGEMEEN NIEUWS EN ADVERTENTIE BLAD. 1820 *no* 86.)

Advertentie.

Bij de Hooge Regering ontvangen zijnde de beslissing van Z. M. den Koning, omtrent de vereffening der schulden van het voormalig Hollandsche bestuur dezer bezittingen, vervat in een Koninklijk besluit van den 4 november 1820, zoo wordt dat besluit bij deze gebragt, ter kennis van de belanghebbenden, zoo als hetzelve hieronder is geinsereerd.

Terzelfder tijd wordt aan de belanghebbenden medegedeeld, dat door den Gouverneur Generaal in Rade, naar aanleiding van art. 8 van het gemelde besluit, eenige leden aan de reeds bestaande kommissie van onderzoek voor den Indischen achterstand, zijn toegevoegd, ten gevolge waarvan die kommissie, als nu onder de benaming van *kommissie van liquidatie voor den indischen achterstand*, is zamengesteld als volgt:

De heer *J. G. Bauer.*
„ Mr. *J. Bousquet.*
„ Mr. *S. van de Graaff.*
„ Mr. *P. H. Esser*, en
„ *F. H. Haase.*

Deze kommissie heeft tevens in last bekomen, om ten spoedigste eene voordragt aan het Gouvernement te doen, over de wijze waarop zij zich van den haar opgelegden taak zal kwijten, en zal nader aan het publiek kennis geven, van de bepalingen die daaromtrent zullen worden gemaakt, in verband met art. 9 van het meergemelde Koninklijke besluit.

Batavia, den 29 *junij* 1821.

Ter ordonnantie van Z. E. den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemeene secretaris.

J. C. BAUD.

Wij WILLEM, bij de GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE NASSAU, GROOT HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ. ENZ.

Op de voordragt, ons, door onzen Minister voor het Publieke Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien aangeboden, met betrekking tot de vereffening der schulden van het voormalig Hollandsche gouvernement in onze Oost-Indische bezittingen;

Overwegende,

Dat, blijkens het rapport der commissie, welke, met de opsporing en voorloopige beoordeeling dezer schulden is belast geweest, derzelver globaal montant ongeveer *vier millioenen guldens* bedraagt;

Dat dezelve, in der tijd, ten bate van onze Oost-Indische bezittingen, zijnde gecontracteerd, de regtvaardigheid vordert, dat de kwijting, uit de middelen dezer bezittingen, gevolg neme;

Dat de belanghebbenden; op zoodanige kwijting, bereids aanspraak hebben gehad van het oogenblik, waarop de kolonien, in het bezit van derzelver wettigen eigenaar zijn terug gekomen, te meer, daar de meeste vorderingen ontstaan zijn uit de quotisatien, uit gedwongen geldheffingen en andere algemeene maatregelen, welker uitwerkselen aan geenen twijfel konden onderworpen zijn; dat echter de noodzakelijkheid, om een loopenden dienst eerst op een vasten voet te brengen, en andere daarbij gekomen toevallige omstandigheden; het remboursement der verevende hoofdsommen eenen geruimen tijd hebbende belet en vertraagd, het niet meer dan billijk is, de belanghebbenden deswege schadeloos te stellen door het valideren van renten, sedert het bovengemelde oogenblik, waarop *Nederland* in het bezit van *Java* is hersteld.

Dat de aldus, ter voldoening van het kapitaal en intresten, vereischte som te zwaar wezen zoude, om, zonder gevaar voor het naauwelijks opgerigte finantie-wezen der kolonie, dadelijk en op ééns, te worden uitgegeven;

Willende, in deze, de regtmatige aanspraak der particulieren en het publiek belang in eene gewenschte overeenstemming brengen.

Den raad van state gehoord;

(Advies, 31 october 1820, no. 4)

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De schulden, in Nederlandsch Oost-Indië, door het voormalig Hollandsch bestuur, gecontracteerd, en welke, door den Gouverneur Generaal in Rade, op voordragt der bereids te *Batavia* gevestigde kommissie van onderzoek voor den Indischen achterstand, volgens de gronden, in het rapport der personele kommissie, onder de dagteekening van 31 october 1818, vorgesteld, en op den voet, in het volgende artikel bepaald, successivelijk zullen worden liquide verklaard, erkennen wij als eenen last, op die bezittingen rustende, en bevelen, dat dezelve, uit de middelen dier bezittingen, zullen gekweten worden.

Art. 2. Bij de berekening der waarde van elke vordering, zal de rijksdaalder zilver, *acht en veertig* stuivers Indisch gelden, en het oude krediet-papier worden gereduceerd, volgens den maatstaf van zes en een halve rijksdaalder voor ééne piaster, de piaster tot *zes en zestig* stuivers Indisch.

Voorts zal als beginsel worden in acht genomen, dat in geen geval meer te restitueren is, dan, door de koloniale kas, werkelijk is genoten, en zal mitsdien de verevening der kwitantien voor geforneerde gelden, volgens de in het *eerste* lid van dit artikel bepaalde evenredigheid, geschieden, met terzijde stelling der bepalingen van waarde, in der tijd, door het Hollandsch bestuur, gedaan of gelast; terwijl de bewijzen, tot ontvang van produkten, voor zoo veel berekend zullen worden, als deswege in kas gestord is, en in die munt, waarin deze telling bewezen worden zal, te zijn gedaan.

Art. 3. Het principaal van elke aldus bewezen en in indische guldens verevende schuld, zal worden vermeerderd met het bedrag van intrest, a 6 pCt.'s jaars, gerekend te zijn ingegaan met den 1sten augustus 1816, en loopende tot ultimo december 1820.

Art. 4. Voor het gene, ten gevolge van al het voorschreven, blijken zal aan elk belanghebbenden te competeren, zullen worden afgegeven schuldbewijzen of certificaten ten laste der indische kas, a *duizend* indische guldens het stuk, en dragende eene rente van *zes ten honderd* in het jaar, te beginnen met primo januari 1821, en te eindigen op het tijdstip der aflossing.

Art. 5. In 1821, en in ieder van de volgende jaren, tot op de geheele aflossing der in voormelde voege af te gevene schuldbewijzen, zal op de Indische begrooting van uitgaven, eene som van *vier maal honderd duizend Indische guldens* gebragt worden, ter kwijting, *in de eerste plaats*, van de successivelijk vervallende renten, en, voor het overschietende, tot *f* 400,000 toe, ter aflossing der hiertoe, jaarlijks, bij publieke loting, aan te wijzen certificaten, afgegeven voor schulden, geliquideerd

op den voet, bij het tegenwoordig besluit voorgeschreven; zullende het montant der aflossing jaarlijks accresceren met de vervallen renten der afgeloste certificaten.

De eerste dezer lotingen zal geschieden in de maand *januari* van het jaar 1822.

De afgeloste certificaten zullen niet aangehouden, maar, jaarlijks, openlijk verbrand worden.

Art. 6. Wij behouden Ons voor, om evengemelde som te vermeerderen naar gelang van het gene de staat aan het Indische financie wezen en de behoeften van den loopenden dienst, in der tijd, zullen gedoogen.

Art. 7. Daarenboven zullen de dikwijls gemelde certificaten, als gereed geld, worden aangenomen in voldoening van den prijs der Oost Indische domeinen, die wij geraden mogten vinden, om te doen verkoopen.

Art. 8. De werkzaamheden, verbonden aan de beoordeeling en de vereffening, in de eerste artikel van dit besluit omschreven, zullen geschieden door de bereids te *Batavia* gevestigde *commissie van onderzoek voor den indischen achterstand.*

Art. 9. De Gouverneur Generaal in Rade van Nederlandsch Indie zal de termijnen bepalen, binnen welke de belanghebbenden, bij denzelven achterstand, hunne vorderingen, met derzelver bewijzen, zullen moeten hebben ingediend, en de commissie van onderzoek, den haar te vertrouwden arbeid geheel zal moeten hebben volbragt.

En is onze Minister voor het Publieke Onderwijs, de Nationale Nijverheid en de Kolonien belast met de executie van dit besluit, aan hetwelk, door zijne zorg, alle mogelijke publiciteit zal worden gegeven; zullende voorts een afschrift van hetzelve worden gezonden aan den Raad van State, tot informatie.

Gegeven te Brussel, den 4den november des jaars 1820, het zevende van Onze regering.

(geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,

(geteekend) S. DASSEVAEL.

Bekendmaking.

DE fungerende resident van Batavia, brengt bij deze ter kennis van een ieder, dat de weg langs *de Santhar*, naar *Poelou Gadong*, welke, zoo als zulks gemeld is geworden in de Bataviasche courant van den 7 april laatstleden no. 14, uithoofde eener te doene reparatie gesloten was, van heden af aan, weder als voorheen, is geopend.

Batavia, den 20 juni 1821.

De fungerend. resident voornd.
BLOM.

Bekendmaking.

DE resident van Buitenzorg, brengt mits deze ter kennisse van elk en een ieglijk wien zulks aangaat, dat gedurende den loop van de maanden juli en augustus aanstaande, door den assistent resident, ten zijnen kantore dagelijks (de zon- en feestdagen uitgezonderd,) van 's morgens negen tot 's namiddags twee uren, zal worden gevaceerd tot den ontvangst der belasting van een spaansche mat per hoofd, van de lijf-eigenen voor het loopende jaar 1821.

Buitenzorg, den 18 juni 1821.

De resident van Buitenzorg.
VAN HOGENDORP.

Bekendmaking.

DE resident van Buitenzorg, brengt mits deze ter kennis van de ingezetenen dezer residentie, dat krachtens verbaal besluit van den hoofd-directeur van financien, de dato 21 dezer. n°. 13, het middel bekend, onder de benaming van *het oorgeld der paarden, en de belasting op de rijtuigen over den jare 1821*, alhier voor gouvernements rekening zal worden geheven; zullende tot de ontvangst der voorschrevene belasting, gedurende de aanstaande maand juli, dagelijks (de zon- en dingsdagen uitgezonderd) ten kantore der residentie worden gevaceerd.

Buitenzorg, den 27 juni 1821.

De resident.
Bij absentie.
De assistent resident.
H. MACGILLAVRIJ.

DE president en gecommitteerde leden in de desolate boedelkamer te Samarang, verzoeken elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is, aan den boedel van den te Japara overleden *Jabes Christoffel Floris*, daarvan aan hun binnen drie maanden aangifte of betaling te doen.

Op last van dezelve.
De provisioneele secretaris.
F. A. CLIGNETT, jr.

DE president en gecommitteerde leden in de wees- en boedelkamer te Samarang, verzoeken elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft, dan wel verschuldigd is, aan de boedels van de alhier ab-intestato overledene *J. C. Stekkinger*, *A. Mathourne*, *A. Ratorij*, *Tan Tiausing*, *Khoe Itjik*, *Oei Adjiet* en *Qua Giennio*, weduwe *Kitjiong*, daarvan aan hun binnen den tijd van drie maanden aangifte of betaling te doen.

Op last van dezelve.
De provisioneele secretaris.
F. A. CLIGNETT, jr.
Samarang, den 7 juni 1821.

DE president en gecommitteerde leden in de wees- en boedelkamer te Sourabaija, verzoeken elk en iegelijk, die iets te vorderen heeft, dan wel verschuldigd is, aan de boedels van de alhier abintestato overledene, *Louis Francois Gallois*, *Jacob Gerrit de Vries*, *Jacob Bourgondie*, *George Auguste Stokes*, *Jan Davids*, *Jan Jurgen Halter*, *Oei Sortjko* en *Intje Dinemalan*, daar van binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen.

Op last van dezelve.
De secretaris.
A. H. D'OZIJ, Rz.

*** DE weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is aan de boedels van de navolgende alhier ab-intestato overledene personen, als: *Arij de Haan*, *Jan Matie*, *Sophia Christina van der Pol*, laatst weduwe *Supper*, en *Johanna Elisabeth Charlotta*, alsmede die eenige uitstaande zaken heeft, betreffende den boedel van den op Amboina overleden *Thijs Janse Kleijn*, gezagvoerder van het schip FLORA, daarvan alhier aangifte of betaling te doen.

Batavia, den 30 juni 1821.

Op last van de weeskamer.
De secretaris.
J. G. DE BOOSER.

Advertentie.

VAN wegens president en leden van boedelmeesteren alhier, worden alle degenen, welke eenige renten doende schulden bij gemeld kollegie gecontracteerd hebben, door dezen gesommeerd en geinformeerd;

Ten eerste. Om voor ultimo der aanstaande maand juli, ten kantore van gemeld kollegie te komen voldoen, de onder ultimo december 1820 verloopene intresten.

Ten tweede. Om voor ofte met het uiteinde der aanstaande maand sept mber, insgelijks te komen betalen, de onder ultimo juni aanstaande te verschijnen intresten.

Ten derde. Om in den vervolge de 6 maandelijksche renten onder ultimo juni voor ultimo september daaraanvolgende, en de onder ultimo december verschenen renten, voor ultimo maart van het volgende jaar, te komen voldoen.

Ten vierde. Onder informatie, dat degenen, welke daarin nalatig blijven, zonder eenige consideratie en tijd verlies gesteld zullen worden in handen van den procureur van gemeld kollegie, om hen geregtelijk tot de voldoening van het verschuldigd kapitaal en achterstallige renten te constringeren, en dat in dat geval, zelfs de aanzuivering der achterstallige intresten, niet zal benemen de verpligting, om ook het kapitaal aftelossen.

Ter ordonnantie van president en leden voormeld.
W. L. CRANSSEN, *secr.*
Batavia, den 14 juni 1821.

EDICTALE CITATIE.

ALZOO de fiskaal bij den raad van justitie te Sourabaija, *Jacobus Cornelis Schmidt*, van genoemden rade R. O. heeft geobtineerd appointement van dagvaarding bij edicte tegen allen en een iegelijk, die eenig regt of actie mogten pretenderen, op eene te Pasfourouang liggende partij van ongeveer zestig pikols ongezuiverde koffij van de jaren 1816 en 1817 herkomstig, welke op grond van aldaar bestaan hebbende plaatselijke bevelen, bij geringe kwantiteiten zijn aangehaald geworden.

Zoo is het, dat door mij *Johan Jacob Otto Sommerkamp*, eerste deurwaarder en gezworen exploicteur bij voornoemden raad, bij deze voor de tweede maal worden gedagvaard, alle en een iegelijk, die eenig regt of actie mogten pretenderen op genoemde te Pasfourouang liggende partij van ongeveer zestig pikols ongezuiverde koffij van de jaren 1816 en 1817 herkomstig; welke op grond van aldaar bestaan hebbende plaatselijke bevelen bij geringe kwantiteiten zijn aangehaald, om te compareeren dan wel gemagtigden te zenden ter fiskaals rolle van meermelden rade, welke gehouden zal worden woensdag den 18 juli aanstaande, des morgens ten half acht uren precies, in het locaal boven het presidents kantoor alhier, ten einde het eerste default te purgeren en als nog hun vermeend regt of actie te instituëren en deswege na stijl te procederen, sub poene van bij non-comparitie de bovengenoemde koffij aan den lande vervallen verklaard te zien.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Sourabaija, den 12 juni 1821.

De gezworen Exploiteur voornoemd,
J. SOMMERKAMP.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. schip Cornelia*,	F. Sipkes.

Op aanstaande woensdag den 4den juli, zal een derde paket voor het schip *Cornelia*, *kapitein Sipkes*, gesloten worden.

Dito.	*Cornelia Sara*,	J. Marcussen.
Rotterdam,	*Engs. schip Fort William*,	A Glass.
Amsterdam,	*Amrk. brik Homer*,	B ad ord.

welke in lading liggen, doch waarvan het vertrek nog onbepaald is.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den postmeester, aan de post-kantoren te Samarang en Sourabaija worden bezorgd.

BATAVIA, *den 30sten juni 1821.*

De postmeester,
C. J. CANTER VISSCHER.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen in lading liggen om naar Europa en andere havens in Indiën te vertrekken.

Naar Nederland --- Amerik. schip *Messenger*, J. Buffinton, den 1 juli.
" " Amerik. schip *Marimack*, T. Bunten, do. do.
" " Amerik. brik *Ellen Douglas*, S. C. Martin, den 1 juli.
" " Amerik. brik *Marij*, S. P. Child, den 10 juli.
" *Baltimore* --- Amerik. schip *North Point*, W. Scherington, in den loop van de maand juli.
" *London* --- Eng. schip *Azia*, J. Morice, den 15 juli.
" *Trengano* --- Malelj. brik *Gollek*, Oemar, in den loop van deze maand.
" " Malelj. sala sala *Sirie Tanjoong*, wan Dien, dito, dito.
" *Malacca* --- Chin. chaloep *Haphin*, Ong Pinkie, dito, dito.
" *Pontiana* --- Malelj. pantjallang .... *Mohamat Sale*, dito, dito.
" *Trengano* --- Chin. toop ...... The Seng, do. do.
" " Malelj. toop .... Hat, do. do.
" *Riouw* --- Chin. toop *Wanfinghak*, Koethek, do.
" *Pontiana* --- Malelj. toop ...... Radja Sahat, do.
" *Riouw* --- Chin. toop .... Kankong, do. do.
" *Banjermasing* --- Chin. paduakan *Toa Soentjiou*, Lim Djikien, dito, dito.
" *Trengano* --- Malelj. pantjallang ...... Abdul Samat, dito, dito.

„ *Cheribon en Riouw* --- Chin. toop .... Liem Tjonguan, dito, dito.
„ *Pontiana* --- Boeginees pantjalang .... Brahamina, dito, dito.
„ „ Boeginees pantjallang .... *Oca Karie*, in den loop van de maand juli.
„ „ Boeginees paduakan *Daiu Owan*, do. do.
„ *Trenganoe* --- Maleijer toop ..... *Tje Tangon*, do.
„ *Pontiana* --- Boeginees pantjallang .... *Soele*, in den loop van deze maand.
„ *Pagang* --- Maleij. toop ...... *Wanfaen*, in den loop van de maand juli.

Brieven of paketten kunnen ter verzending met bovengemelde fchepen en vaartuigen, aan het post-kantoor, bezorgd worden.

SAMARANG, *den* 23 *juni* 1821.
De fungerend postmeester,
C. L. TEMMINCK.

Post-kantoor te Sourabaija.

WORDT ter kennisfe van het publiek gebragt dat aan het post-kantoor Sourabaija, paketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden met de natemelden fchepen en mindere vaartuigen, dewelke in deze en aanftaande maand ftaan te vertrekken; als:

Van *Grisfee* naar:
- *Riouw*, pantjalang, *Tjleroe*.
- *Riouw*, pantjalang, *Saka*.
- Dito, paduwakan, *Badook*.
- *Malacca*, pantjalang, *Abas*.
- *Muntok*, brik Pan Jiperaje, *Janie*.
- *Riouw*, pantjalang, *Jole*.
- Dito, pantjalang, *Latip*.
- Dito, pantjalang, *Toenampee*.

SOURABAIJA, *den* 23*ften juni* 1821.
De postmeester,
J. VAN ZEIJL.

*** Op den 31 juli 1820, zijn te Leijden in de Nederlanden getrouwd,

PETRO FERDINANDUS KRIEGER,
majoor, ridder der militaire Willems-Orde, kommandant van Malakka en onderhoorigheden,
met
Mejufvrouw A. J. A. C. ACHENBACH.

Malakka, 4 *april* 1821.

MARRIED.] By the Reverend Professor Ross, *Robert Scott*, Esq. to Miss *Catherine Maughan*.

Batavia, *June* 3, 1821.

*** Getrouwd,
P. SCHMIDT,
en
A. M. ARENDS.

Batavia, *den* 11 *juni* 1821.

*** Getrouwd,
G. C. VAN DE POLDER, *kapt. bij 't* 22 *bat. infanterie van lin.*
met
DOROTHEA BARENDS.

Batavia, 17 *juni* 1821.

*** Getrouwd,
JAN HENRIK GABRIËL VOSMAER.
en
ALIJDA PETRONELLA TOORENBURGH.

Rijswijk, *den* 24 *juni* 1821.

*** HEDEN verloste mijne geliefde huisvrouw *Catarina Maria Magdalena Casteleijns*, van een zoon, welke kort na zijne geboorte is overleden.

KLOOSTERHUIS.
Kapt. bij het 22 *batail.*

Souracarta, *den* 6 *juni* 1821.

*** HEDEN verloste zeer voorfpoedig van eene welgefchapene dochter, *Anna Francina du Four*, geliefde huisvrouw van H. L. BRUIJNINGA.

Tjanjor, *den* 7 *juni* 1821.

*** HEDEN verloste zeer voorfpoedig van een zoon, *Petronella Ellinckhuijsen*, geliefde huisvrouw van

H. VAN REIJN.

Batavia, 15 *juni* 1821.

*** HEDEN morgen verloste mijne geliefde huisvrouw, *Charlotta Dorothea Hornoff*, voorfpoedig van een welgefchapen zoon.

C. KOELMAN.
1fte luit. adjud. 20 batail.

Sourabaija, 11 *juni* 1821.

*** HEDEN verloste zeer voorfpoedig van twee welgefchapene dochters, *Helena Groen*, geliefde huisvrouw van

A. SCHEURKOGEL.
Pr. der Mal. Gemeente.

Weltevreden, *den* 16 *juni* 1821.

HEDEN nacht verloste zeer voorfpoedig van een welgefchapen zoon, vrouwe *Mechteld Ardesch*, geliefde echtgenoote van Mr. *P. H. Esfer*.

Kramat bij Batavia, *den* 19 *juni* 1821.

HET behaagde der Goddelijke Voorzienigheid in den noodlottigen nacht, tusfchen den 5 en 6 februari ll., nabij de Tafelbaai aan de Kaap de Goede Hoop, bij het op ftrand verongelukken van het fchip L'ECLAIR D'ANVERS, van Batavia naar Antwerpen gedestineerd, door eene woedende zee, welke het wrak overftroomde, uit onze verzorgende armen, in de eeuwigheid te doen wegzinken, onze geliefde pupil *Ifaac Jacobus Hendrikus Pieter Pieterfe van Medenbach Wakker*, oud 3½ jaar; alle onze vrienden en bekenden, welke het aanvallig en veel belovend kind gekend hebben, en getuigen van onze aan hem toegedragene liefde geweest zijn, zullen gewis onze regtmatige droefheid billijken, daar de ongelukkige zamenloop van rampen, door ons gelijktijdig in doodsgevaar te bevinden, en aan het kind geene redding te kunnen bijbrengen, met zoo veel flagtoffers voor onze oogen te zien wegfpoelen, houden wij ons in de hartelijke deelneming onzer vrienden overtuigd.

B. H. BOTERKOOPER.
A. BOTERKOOPER.
geboren Cantinjou.

Kaapftad, *den* 16 *feb.* 1821.

*** OP den 15 februari ll., overleed ten refidentie huize van Samias, in den jeugdigen ouderdom van omftreeks vier-entwintig jaren, aan de gevolgen van eene leverziekte mijn geliefde broeder *G. J. Hengst.*

C. HENGST, *majoor.*

*** OP den 21 mei, des morgens ten tien uren, overleed te Djocjokarta de burger *Carel Hendrik Coste*; al degenen, welke iets te vorderen hebben of verfchuldigd zijn, aan den boedel van den overledenen, worden verzocht daarvan opgave en betaling te doen aan de ondergeteekenden voor medio juli aanftaande.

De agenten der Samarangfche weeskamer in de Kadoe.

J. E. VAN BREUGEL.
Secretaris bij den refident.
M. F. HARRARR.
Opziener der landelijke inkomften in de afd. Magelang.

*** DE alhier heerfchende ziekte, ontrukte heden avond circa twaalf uren, uit mijne armen, mijne geliefde huisvrouw *Anna Stalis*, in den jeugdigen ouderdom van 33 jaren, mij nalatende een dochtertje van bijna zes jaren. Die haar gekend hebben, kunnen de grootheid van mijn verlies bezeffen, en zullen gewisfelijk deelen in mijne regtmatige droefheid.

J. B. D. BLIQUIJ.

Sourabaija, 5 *juni* 1821.

*** OP den 6den juni 1821, is op het fort Oranje, aan de gevolgen van zenuw koortfen, overleden in den ouderdom van 46 jaren, vrouwe *Henrica Hermina van Hemert*, echtgenoote van den kapitein plaatsmajoor

G. W. J. VAN LAWICK VAN PABST.

*** HEDEN overleed vrouwe *Johanna Jacoba Esftadt*, echtgenoote van

D. VAN HEEMSKERK.

Samarang, *den* 9 *juni* 1821.

*** HEDEN avond ten half tien uren overleed aan eene hevige attaque op de zenuwen en verval van krachten in den ouderdom van 50 jaren en zeven en twintig dagen mijn teder geliefde echtgenoot *Carel Ferdinand Bach.*

JOHANNA CAROLINA BEER,
wed. *Bach.*

Pekalongan, *den* 9 *juni* 1821.

*** OP heden den 21 mei is te Sourabaija overleden in den ouderdom van 25 jaren en 3 maanden *Daniel Antonie*, geboren te Utrecht, jongste zoon van

A. MELDER.

*** OP den 10 mei 1821, des avonds ten half 9 ure, overleden te Indramaijo, vrouwe *Charlotta Margaretha Hogendoorn*, geliefde echtgenoot van

A. L. BERGHUIS.

Samarang, *den* 10 *juni* 1821.

*** HEDEN overleed ons tedergeliefst dochtertje *Anna Maria Wilhelmina*, in den jeugdigen ouderdom van flechts een jaar en acht maanden.

J. J. HEMLER,
M. A. A. HEMLER,
geb. *Lochman.*

Ceram, *den* 17 *juni* 1821.

*** HEDEN overleed aan verval van krachten, in den ouderdom van 43 jaren, tot mijne innerlijke droefheid, mijn teergeliefde echtgenoot, *C. J. Kraijenhoff*, luitenant-kolonel en plaatfelijke kommandant alhier.

Wed. E. M. KRAIJENHOFF,
geb. *Phitzinger.*

Samarang, 21 *juni* 1821.

*** OP den 19 maart jl. is te Pasfarouang, aan de thans aldaar heerfchende ziekte, in den ouderdom van 25 jaren, overleden, de wel-edele geboren heer *Daniel Lodewijk Caulier*, in leven opziender der landelijke inkomften aldaar.

Deze tijding op gisteren ontvangen is, des te fmertelijker voor zijne diepbedroefde moeder, daar zij in hem haren eenigften zoon en de laatfte harer vijf kinderen, waarvan vier haar in den bloei hunner leeftijd zijn ontrukt, blijft beweenen.

P. H. REIJNST.

Batavia, 27 *juni* 1821.

*** HEDEN ontvang ik de droevige tijding van het overlijden op den 12 november j. l. van mijne geliefde huisvrouw *Elizabeth Graves*, in haar 33 jaar, aan de gevolgen van eene borst kwaal, na eene genoegelijke echtverbintenis van 9 jaren; overtuigd van de deelneming mijner vrienden in dit mijn ongelukkig verlies, zoo verzoek ik van brieven van rouwbeklag te mogen verfchoond blijven.

WAPPERS MELIS.

Batavia, 25 *juni* 1821.

DE ondergeteekende naar Europa vertrekkende, roept alle op, die iets te pretenderen hebben, voor den tienden juli.

L. T. C. MICHGORIUS.

Sourabaija, 13 *juni* 1821.

DE ondergeteekende, verzoekt alle en een iegelijk, welke iets uitftaande heeft met den boedel van zijne te Indramaijo overledene huisvrouw, *Charlotta Margaretha Hogendoorn*, dan wel met haar in het bijzonder, gelieven zich, te rekenen van heden af aan, binnen den tijd van 3 maanden te vervoegen, ofte wel hunne adresfen in te zenden te Samarang, bij

A. L. BERGHUIS.

Samarang, 10 *juni* 1821.

Advertentie.

ALLE degenen, die iets te vorderen hebben, dan wel verfchuldigd zijn van en aan den boedel van wijlen den weled: geftr: heer *C. van Naersfen*, gelieven daarvan opgave te doen aan de testamentaire executeuren binnen den tijd van twee maanden, gerekend van heden; ook worden die gene verzocht, waarvoor de overledene zich als borg verbonden heeft, zich van anderen borgen te voorzien.

Mede worden verzocht degenen, die boeken onder zich mogten hebben tot dezen boedel behoorende, die binnen genoemden tijd terug te zenden.

Zoo wordt bij deze nog bekend gemaakt dat op den 30 juli aanftaande, wordt verkocht het huis, te Grisfee, boeken, electriseer-machines &a.

De testamentaire executeuren
C. H. KLEIN. en
A. VAN MOESBERGEN.

Grisfee, 16 *juni* 1821.

(*Het vervolg in het tweede Bijvoegfel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 30*sten* JUNI, 1821.

DIE iets te pretenderen hebben, van wijlen *Marten Jacobs*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, voor primo augustus aanstaande, aan de geassumeerde executeuren *A. Daniels* en *W. C. Tesina*.

Cheribon, 17 *juni* 1821.

Advertentie.

ALLE degenen, welke iets te vorderen hebben van den zich op Banka bevindenden heer *A. Lameere*, worden verzocht binnen den tijd van zes weken, hiervan opgave te doen aan deszelfs gemagtigde.

A. M. E. ONDAATJE.

Batavia, *den* 15 *juni* 1821.

Advertisement.

ALL persons having claims upon the Estate of the late Doctor *John Jardine*, are requested to furnish the same without delay, and those indebted thereto, are required to make payment to the undersigned Executors in Java.

JESSEN, TRAIL & CO.

Batavia, 20*th June* 1821.

DE ondergeteekende voornemens zijnde, binnen kort deze kolonie te verlaten, verzoekt een ieder, die iets van haar te vorderen heeft ofte verschuldigd is, zich ten spoedigsten te adresseren ten huize van mevrouw *Mum*, op Molenvliet.

De wed. VAN MEEKEREN,
geb. *Bakker*.

Batavia, 20 *juni* 1821.

DE luitenant-kolonel *Hoorn*, voor eenigen tijd naar Nederland vertrekkende, verzoekt een ieder, welke iets van hem te pretenderen heeft, zich voor den 15 augustus aanstaande, bij hem te adresseren. Ook heeft hij tot zijn gemagtigden benoemd, de kapiteins *van Slingerland* en *van der Does*, van het 18de regiment infanterie.

De luitenant-kolonel.
HOORN.

Weltevreden, *den* 20 *juni* 1821.

ALLE degenen, die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen mejufvrouw de wed. *Hoofsteder*, gelieven daarvan opgave te doen aan de testamentaire executeuren, *Fredrik Jacobus Wannemaker* en *Daniel Arnoldus Tempels*, voor ultimo juli aanstaande; alsmede degenen waarvoor wijlen gem. wed. *Hoofsteder*, zich als borg verbonden heeft, worden verzocht zich binnen dien tijd van andere borgen te willen voorzien; gelijk ook degenen, die aan haar-ed. ter reparatie gegevene kopere goederen, mede verzocht worden om binnen den tijd van tien dagen, dezelve terug te komen halen.

Batavia, *den* 20 *juni* 1821.

DE ondergeteekende voornemens zijnde, in den loop der volgende maand naar Europa te vertrekken, geeft mitsdien kennis aan een ieder, welke vermenen mogt eenige pretentie op hem te hebben, zich voor dien tijd, te adresseren ten huize van den logement-houder *Jonker*.

G. VAN WEEZEL.

den 21 *juni* 1821.

THE undersigned intending to proceed to sea for the benefit of his health, requests that all persons to whom he may be indebted, will send in their demands immediately.

GEORGE FORD.

Bantjer, *June* 18, 1821.

DEGENEN, welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan de op den 19 dezer, alhier overleden chirurgijn der 3de klasse, *Beuvelle*, van het 26ste bataillon infanterie, gelieven daarvan opgave te doen binnen den tijd van zes weken, aan de kommissarissen in bovengemelden boedel.

ADOLPHE SCHUMANN, 1*ste luit. van het* 20 *bat. infanterie*.
A. POLSVOORT, 2*de luit. van het* 20 *bataillon*.

Sourabaija, 21 *juni* 1821.

Advertentie.

DEGENEN, welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den 1ste luitenant *E. G. A. van Lettow*, van het 20 bataillon infanterie, alhier den 13 dezer overleden, gelieven daarvan binnen den tijd van zes weken, te rekenen van heden, aan kommissarissen opgave te doen.

De kommissarissen voornoemd.
VAN PABST, *luitenant*.
W. V. LETTOW, 2*de luit*.

Sourabaija, 19 *juni* 1821.

DIE iets te vorderen heeft dan wel schuldig is, aan den overleden fourier *L. Dubruil*, 2de klerk bij het departement der genie, gelieve daarvan aangifte of betaling te doen, uiterlijk binnen zes weken, aan

De kommissarissen in welm. boedel.
J. D. PETERS, 2*de luit. in*.
P. LAGENDIJK, *fourier bij 't 26 bataillon infanterie*.

Sourabaija, *den* 15 *juni* 1821.

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den gezagvoerder van het schip EXPERIMENT, *Johan Fredrik de Roijas*, gelieve zich te adresseren binnen den tijd van zes weken, bij

De executeuren.
J. F. L. DE ROIJAS.
C. A. F. LOTH.

Grisée, *den* 18 *juni* 1821.

Advertentie.

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen mejufvrouw *Johanna Helena Spits*, gesepareerde huisvrouw van den heer *Johan Daniel Groos*, gelieven zich te adresseren binnen den tijd van zes weken, bij

De executeur.
C. A. F. LOTH.

Grisée, 15 *juni* 1821.

Advertentie.

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben of wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen *Joseph Smit*, in leven burger alhier, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van twee maanden, ingaande met primo juli tot ultimo augustus 1821, aan de executeuren in voornoemde nalatenschap;

L. N. LAURENS.
C. VON FRANQUEMONT.
J. A. MEIJER.

Sourabaija, 19 *juni* 1821.

ALLE degenen, dewelke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den eersten luitenant bij het 21 bataillon infanterie van linie, *J. van der Riet*, in het hospitaal te Samarang overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, voor of uiterlijk op den 31 juli 1821, aan de ondergeteekenden.

DE GRAVE, 1*ste luit*.
NIEUWPOORT, 2*de luit*.

Serondolle, 9 *juni* 1821.

ALLE degenen, welke iets te pretenderen hebben of wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen *Carl Ferdinand Bach*, gelieven opgave en betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de ondergeteekende executrice in gemelden boedel; en tevens worden degenen verzocht, waarvoor zich de overledene als borg geïnterponeerd heeft, zich van andere borgen te voorzien.

J. C. BEER, wed. *Bach*.

Pakkalongang, 12 *juni* 1821.

BINNEN kort naar Europa vertrekkende, zoo verzoeke een ieder, die iets van mij te vorderen heeft, betaling te komen ontvangen.

Wed. J. C. VAN LEEUWEN,
geb. *Desquiens*.

Batavia, 30 *juni* 1821.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende vendutien worden gehouden, als:

Op maandag den 2*den juli* 1821.

VOOR het huis van den luitenant kolonel *Hoorn*, staande op weltevreden, van huismeubelen, wagens, paarden, eenige juweelen, goud en zilverwerken, fotosche nieuwe tuigen, een goude zak chronometer, lijfeigenen en wat verder ten dage der verkooping zal worden opgeveild.

Op dingsdag den 3*den juli* 1821.

VOOR het negotie huis van de heeren *Brouwer Nolthenius & Co.*, staande aan de oostzijde van de groote rievier, van wijn, brandewijn, bier, hammen, goudsche en hollandsche kaasen, boter, zoutvleesch, gezoute-zalm, haring, meel, glaze-ruiten, christalwerken, zadels, zeep, chitseu, docken, baptisten, soija sakij etc. etc.

En precies om 11 *uren*.

De navolgende vastigheden als, voor rekening des boedels van wijlen mejuffrouw *Paulina Constantia*.

Zeker erf bebouwd met een pedak van steen met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stadspoort rotterdam in het oosterveld het 14 deel van het blok L, sub No. 56.

Als mede nog de vastigheden van wijlen den heer *G. Kool*, breder geannonceerd in de courant No. 25. Waar van de belendingen ten vendu kantoor te zien zijn.

Op woensdag den 4*den juli* 1821.

VOOR het gouvernements huis op noordwijk, van eenige huismeubelen, jagt-geweeren, pistolen, tuigen, porceleinen en glaswerken, boeken etc. en wat verder ten dage verkoping zal worden te voorschijn gebragt.

Op donderdag den 5*den juli* 1821.

VOOR het huis van den heer *Mercus*, staande op de weg van tanna abang, van fraai huismeubelen, christalwerken, spiegels, rijtuigen, slaven enz.

Op vrijdag den 6*den juli* 1821.

TEN overstaan van eene kommissie uit het kollegie van weesmeesteren alhier, in den tuin van wijlen den Wel. Gestr. Heer den resident van Batavia *J. de Bruijn*, staande en gelegen op noordwijk, van fraai zilver en pleet-werken, kleederen, boeken, volgens rond te zenden catalogus, als mede de volgende slaven, a s

Ontong, van Timoor, met zijn wijf
Theresia, „ Balij, en hunne kinderen
Dafne, „ Batavia.
Titus, „ dito en
Olimphia, ook genaamd *Poengoet*, een zuigeling.

Advertentie.

IN den loop van deze maand zullen op een nader te bepalen dag en plaats publiek worden verkocht de pakhuizen van wijlen den heer *J. F. Trentowsky*, staande in de binnen nieuwpoort-straat, zijnde de gewezen stads-apotheek met het huis daar naast en verdere gebouwen.

De Executeuren in d r boedel
J. C. ROMSWINCKEL,
F. A. BRANDT,
E. CORNELESSEN.

Batavia, *den* 15 *juni*.

Te koop.

HET HUIS, laatst bewoond door den heer *P. Jessen*, op de Konings-plein, te bevragen bij de heeren *Jessen, Trail & Co.*

For Sale.

THE HOUSE, lately occupied by Mr. *P. Jessen*, on the King's-plain, apply to *Jessen, Trail & Co.*

Uit de hand te koop.

HET HUIS van den ondergeteekenden, in de buiten Nieuwpoort-straat.

H. BLOM.

Uit de hand te koop.

Te Magelang, residentie Kadoe.

EEN voor den handel in koffij, voordeelig gelegen planken huis, voorzien van twee goede koffij pakhuizen, een stal voor 10 paarden en bamboezen bijgebouwen, te bevragen bij *L. G. Scheller.*

Te koop.

EEN HUIS, in de koestraat no. 8, te bevragen bij den heer *M. G. Munnik.*

IN het magazijn van de ondergeteekende, staande in de binnen nieuwpoort-straat, zijn tegen contante betaling, te bekomen de navolgende goederen, pas aangebragt per het Nederlandsche schip AURORA, kapt. *Nanning*, als:

- Boter in vaatjes en potten.
- Leidsche en zoete melkche kazen.
- Westfaalsche hammen.
- Pekel worst in kleine vaatjes.
- Saucijs de boulogne.
- Tuinbo nj s in blikken.
- Zuurkool in vaatjes.
- Lengvisch bij het stuk.
- Beste slaa olie.
- Touwwerk.

verders een fraaij assortement galanterie waren, bestaande in:

- Fransche porceleinen.
- Pendules.
- Differente soorten van horologien voor dames en heeren, met en zonder muziek.
- Candelabres en girandolles.

Batavia, den 14 juni 1821.

KRUIJT EN BURGESS.

BIJ *Brouwer, Nolthenius & Co.*, zijn factuurswijze te koop, hollandsche boter, kaas, genever, wijn, zoutvleesch, hammen, bier, superfijn roodlaken, zeildoek, lijn olie en cognac brandewijn, aangebragt met de JAN en CORNELIS, kapitein *Duijff.*

Batavia, 14 juni 1821.

BIJ de ondergeteekenden zijn tegens gereede betaling te bekomen, rodewijn op oxhoofden, pas aangebragt à *f* 80; alsmede rodewijnen op flesschen van de eerste merken, madeira, champagne, cognac brandewijn, vruchten op brandewijn, lakens, toilet spiegels enz.

SMULDERS & JUTTING.

BIJ *E. Cornelessen*, zijn tot zeer billijke prijsen te bekomen versch aangebragte provisien, als hammen, boter kaas, bier, wijnen, hollandsche sigaren, benevens veele andere goederen, aangekomen met de schepen AURORA, kaptein *Nannings*, JAN, & CORNELIS, kaptein *Duijff.*

Te koop.

EEN span goede en goed gedresseerde schimmels wagen-paarden. Adres op het erf van de wed. *Nagel*, Goenong-Saharie.

Advertentie.

BIJ *J. Doornik & P. M. Meijer*, op de groote roca-malacca no. 12, zijn tegens contante betaling te bekomen, de pas aangebragte goederen, als: roodewijn, madeira, cognac brandewijn, likeuren, boter, zoetemelk en komijne kazen, hammen, roggen-brooden, gerookt ossen vleesch, gezouten tongen, dito zalm, spermacetie kaarsen, fijne glaswerken etc.

Advertentie.

BIJ *Lindam & Hervel*, op de groote rivier, zijn te bekomen de pas aangebragte goederen, van Bengalen met de brik FAVORITE, kapitein *Hamilton*, als: europische ankertouwen, kleine ankers en andere marine goederen, tarwe, paardebonen, spijkers, fijne verwen van allerhande couleuren, bengaalsch gezouten provisien en segaren, enz.

Advertentie.

VERSCHE aangebragte provisien met het schip FREDRIK HENDRIK, kapitein *C. Brandligt*, bestaande in:

- Hollandsch bier,
- Leidsche boter,
- Kasen,
- Keukenzuuren &a.

tot billijke prijzen te bekomen bij

E. CORNELESSEN.

Te koop.

PAS aangebragt per het Nederlandsche schip MARGARITHA, kapitein *Simpson*, van London, een fraai asfortement meubel-chits, kamerdoek, Musilipatramsche doeken, kanten, chails, enz.; fraaije barrouchette, bendij, wagen en zadel tuigen, Fransche lampen, fijn geslepen glas, kognac bradewijn, madeira en roode wijnen, pale ale in bottels, van de beste kwaliteit,

Bij ROBT. THORNTON,

Rotterdammer-poort.

Batavia, 21 juni 1821.

For Sale.

Just arrived by the Netherlands Ship MARGARITHA, *Captain Simpson, from London:*

AN elegant assortment of Furniture Chintzes, Cambrics, Shirting Cloth, Musilipatam Handkerchiefs, Lace Veils, &c.; handsome Barrouchettes, Gigs, Carriage Harness, Saddlery, &c.; French Lamps, fine Cutlery, Plated Ware, Brass Ornaments for Furniture, Cut Glass, &c.; Cogniac Brandy, Madeira & Claret Wines, Pale Ale in bottles, of a superior quality,

By ROB. THORNTON,

Rotterdammer-port.

Batavia, 21st June 1821.

BIJ *de Haart* zijn te bekomen, pas aangebragte Solosche sadels en toebehooren, stellen tuigen voor vier en twee paarden, bendie-tuigen, halsters, karwatsen, soolleer en schoenen, voor een civielen prijs.

Advertentie

BIJ de gebroeders *Beijnon*, zijn te bekomen goede port à port- bordeaux-medoc- oude rijnsche- malaga- witte frontignac- muskaat- en dito bergerac-wijnen, likeuren in soorten, jenever, brandewijn, sakij, soija, saucijsen de bologne, scheepsgort, makaronij, sijroop, ceijlonsche kaneel, corenten, zwarte peper, koffij, chinsurasche sigaren, verfwaren, zeep; alsmede supra fijne chinesche zijden stoffen, als shawls en differente soorten van zijde koorden en garen.

Advertentie.

BIJ *A. Levic*, op de voorrij, zijn te bekomen de navolgende, binnen weinige dagen door verschillende schepen uit Nederland, Engeland, Bengalen en Amerika aangebragte goederen, als: versche boter, soetemelksche- en leidsche kasen, engelsche en westphaalsche hammen, gerookt vleesch, keukenzuren, ingelegde snijboonen, zuurkool, worst, geleien, pruimedanten, vruchten op brandewijn, rozijnen etc.; alsmede beste roode- madera en ander wijnen, beste brandewijn en genever, zwaar en ligt bier, engelsche pale ale, seltzerwater, engelsche bokkems, engelsche zadels en tuigen, echte granate colliers van diverse grootte, dames werkkistjes, extra fraaije astralia lampen, engelsche tafelmessen en forken, goud- en zilverdraad, echte rozen- bergamot en andere olieteiten, rijtuig belegsels, glas- en aardewerken, gezouten tongen, gezouten vleesch en visch, meel, tarwe, tabak, bengaalsche en amerikaansche sigaren.

Batavia, 27 juni 1821.

BIJ *Brouwer, Nolthenius & Co.*, zijn factuurswijze te bekomen, diverse wijnen, genever, zwaar en ligt bier, seltzer water, hammen, boter, kaas, fraaije mahonij-houten secretaires en chiffonnieres, plavuizen, etc. aangebragt met de *Anna*, *Onderneming*, *Generaal Smith* en *Panther.*

Batavia, 26 juni 1821.

BIJ de ondergeteekenden in de binnen nieuwpoort-straat, n°. 1, zijn te bekomen de navolgende pas aangebragte goederen, als:

- Hollandsche boter in dubbeld fust.
- Idem paerl en scheepsgort.
- Idem stroop.
- Vermicellie en macaronie.
- Amandelen, likeuren in soorten.
- Brandewijn.
- Genever.
- Roode en wittewijnen.
- Sigaren.
- Eau de cologne en eau de la vende.
- Pomade.
- Glas, christal en lakwerken.

benevens een asfortiment van bijouterien, bestaande uit fraaije dames kammen, etc.

VAN DER TOORN & FETMENGER.

Batavia, 28 juni 1821.

IN het magazijn van *Stahl & Kemper*, op de westzijde van de groote-rivier no. 48, zijn te bekomen de ondervolgende, door de onderscheidene pas gearriveerde schepen, aangebragte goederen, als: boter, kasen, westphaalsche hammen, gezouten vleesch en tongen, sla-olie, vermicelli, macronie, mostert, anchovis, olijven, korenten, pruimedanten, rozijnen, amandelen, kaneel, kardamon, vruchten op brandewijn, likeuren & dito wijn, roode & rhijnsche wijn, bergerac, roode en witte frontignac, champagne, bourgogne madeira & malage wijnen, ligt & zwaar bier, genever, brandewijn, eau de cologne, castor oil, bengaalsche sigaren, staaf ijzer en diverse andere goederen meer.

BIJ den ondergeteekenden zijn verder aangekomen: hollandsch water, hollandsch gerookt vleesch, bier, exquise madeira en andere wijnen, vruchten op brandewijn, brandewijn, azijn van bourdeaux, augurkjes en andere tafel zuuren brillen in zilver gezet, hollandsche almanakken met platen, en veele andere goederen, alles ten billijkste prijsen te bekomen bij *E. Cornelessen.*

BIJ van *Putten en Co.*, in de binnen Nieuwpoort-straat, zijn tegen kontante betaling te bekomen, de navolgende goederen grootendeels, pas aangebragt per het schip JAN & CORNELIS, kapitein *J. Duijff*, als:

- Leidsche en zoetemelksche kazen.
- Westfaalsche hammen en zout vleesch.
- Pekelworst, in kleine vaatjes.
- Saucijs de Boulogne.
- Hollandsche gerookte tongen en vleesch.
- Leng en stokvisch.
- Roodewijn, madera, en roode rhijnwijn.
- Cognac brandewijn.
- Genever, in kelders en in bottels.
- Engelsch bier, in bottels.
- Hollandsch azijn, in pullen.
- Dito schrijf-papier.
- Zeep, in kistjes.
- Javasche stroo-zakken.
- Differente schalen en gewigten.

Hoeden, laarsen, en Bengaalsche schoenen.
Oblie-wafel-ijsers, en koekepannen.
Verders galanterien, en andere goederen meer.

Passage to England.

THAT superior and fast-sailing Ship THE FORT-WILLIAM, burthen 1200 Tons, and commanded by Capt. *A. Glass*, will sail in the beginning of August; individuals, families, or children, may be accommodated with a passage on reasonable terms, and the Ship is well known to possess every suitable convenience and capacity to render the situation of Passengers uncommonly comfortable. Apply to the Commander, at Messrs. *Miln, Haswell & Co.'s*, Great-river-street.

Passagie naar Engeland,

HET uitmuntend en snel zeilend schip FORT WILLIAM, groot 1200 tonnen, gevoerd bij kapitein *A. Glass*, zal in het begin van de maand augustus zeilen.

Met het zelve is voor enkele personen, familien of kinderen, passagie te bekomen op billijke voorwaarden. Is bekend geschikt te zijn om aan passagiers, alle gemak te verschaffen, en het verblijf buitengewoon aangenaam te maken.

In formatie te verkrijgen bij den kapitein ten kantore van de heeren *Miln Haswell*, *Co.*, op de groote rivier.

Freight,

To Banca, Sincapore, Malacca, Penang and Calcutta.

THE fast-sailing Ship WELLINGTON, *G. Maxwell*, Commander, will sail for the above-mentioned places on or before the end of this month; apply to Messrs. *Miln, Haswell & Co.*, Great-river-street.

Batavia, 21st June 1821.

Vracht en Passage,

Naar Holland,

MET het snel-zeilend gekoperd fregatschip JAN & CORNELIS, kapt. *Jacob Duijff*. Adres bij *Brouwer, Nolthenius & Co.*

Batavia, 23 *juni* 1821.

Vracht en Passage,

NAAR Amsterdam, met de extra snelzeilende en gekoperde schepen CORNELIA SARA, kapitein *J. Marcussen*, en JAN & CORNELIS, kapitein *J. Duijff*, beide zijn zeer goed ingerigt tot den overvoer van passagiers, en de eerste zal op 1 augustus zeilen, adres bij *Colville, Jutting & Co.*

Batavia, 28 *juni* 1821.

Vracht en Passage,

NAAR Middelburg, met het zeer snelzeilend gekoperd schip de JOHANNA MARIA, kapitein *Fokke Jonker*, zeer geschikt tot den overvoer van passagiers, vertrekt uiterlijk op 1 augustus, adres bij *Colville, Jutting & Co.*

Batavia, 28 *juni* 1821.

EEN nederlander, die eene grondige kennis der *hollandsche*, *engelsche*, *fransche* en *duitsche talen* bezit, eene nette hand schrijft, en met den stijl van openbare en andere akten, genoegzaam bekend is, wenscht eenige ledige uren aantewenden, tot het stellen, vertalen, reviseren, enz., van allerlei rekwesten of andere *partiualiere stukken*.

Adres, per billet, ter 's lands drukkerij.

WORDT bekend gemaakt dat ten gevolge van het herstel der gezondheid van den luitenant kolonel *de Paravicine*, de door denzelven gepasseerde volmagt op den ondergeteekenden is ingetrokken.

De luit. koll. aide-de-camp.
J. B. CLEERENS.

For Canton.

THE fine American Ship CORDELIA, Captain *Magee*, will take Specie to Canton, on the usual terms.

Apply to Captain *Magee*, or *Robert Addison*, 45, Great-river-street.

Who has on Sale:

2 14-inch Coir Cables, 2 10-inch ditto do.
Bengal Canvas and Twine.
Sheathing Copper, 22 and 24 oz.
Copper Sheathing Nails, Pitch, Turpentine.
Paint Oil and White Lead.
Bengal Wheat and Cheroots.

VERGADERING van het *Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen*, op woensdag den 4den juli, des avonds om zeven uren, in het Genootschaps-huis op Rijswijk.

P. WEDDING, *sec.*

JAVASCHE

Zee-assurantie Societeit.

ALGEMEENE VERGADERING van actie-houders en verkiezing van directeuren, op woensdag den 11den juli, des voormiddags ten 10 uren in het lokaal op de beurs.

Batavia, den 21*sten juni* 1821.
Namens de directie,
H. BLOM, *sec.*

WISSELS OP HOLLAND, te bekomen bij *Colville, Jutting & Co.*

MEN verlangt een bekwame schrijver en twee europische mandoors, informatie bij *Leps*.

J. A. GAGEL, dit eiland verlatende, heeft tot deszelfs gevolmagtigdens aangesteld de heeren *G. Mosterman* en *L. J. Ferwerda*.

Batavia, 22 *juni* 1821.

COLVILLE, JUTTING & Co., verlangen een portugesche klerk, die eene fraaije hand schrijft.

Batavia, 28 *juni* 1821.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.